Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Feitenreconstructie

Tijdlijn: Maatregelen en persconferenties

Periode: december 2021 tot en met 17 mei 2022

Programmadirectie Nafase COVID-19

Leeswijzer

Deze feitenreconstructie van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) betreft de periode december 2021 tot en met mei 2022 en is gebaseerd op zowel openbare bronnen (voornamelijk Kamerbrieven, adviezen van het Outbreak Management Team (OMT) en informatie op de websites van de Rijksoverheid) als interne bronnen (voornamelijk verslagen van interne overleggen en debatverslagen). Daarnaast is input verwerkt van de beleidsdirectie(s) van VWS die betrokken was (waren) bij het thema van deze tijdlijn.

De feitenreconstructie start met een kort overzicht van de belangrijkste kantelmomenten. Kantelmomenten zijn cruciale momenten en/of belangrijke koerswijzigingen in de bestrijding van de coronapandemie. De kantelmomenten zijn in de feitenreconstructie die volgt in meer detail te vinden.

Deze feitenreconstructie is een vervolg op de feitenreconstructies 'Maatregelen en persconferenties' die de periode januari 2020 tot en met november 2021 beslaan. Voor informatie over andere onderwerpen tijdens de coronapandemie wordt verwezen naar de desbetreffende tijdlijnen.

Namen en functienamen van medewerkers van het ministerie van VWS worden in de feitenreconstructie vervangen door "ambtelijk VWS" en namen van medewerkers van andere organisaties zijn vervangen door "functionaris".

Gebruikte hyperlinks in sommige bronvermeldingen zijn mogelijk na verloop van tijd niet meer toegankelijk.

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee de afsluiting van de tijdlijnen. Na deze datum hebben nog een aantal gebeurtenissen plaatsgevonden die relevant zijn om een totaalbeeld te schetsen in het kader van de reconstructie. In het laatste hoofdstuk worden deze gebeurtenissen beschreven.

De Bestuursraad VWS heeft de inhoud van deze tijdlijn vastgesteld op 27 januari 2023.

Instructie

Dit document is interactief. Dat betekent dat informatie - naar wens en op maat - uitgebreid kan worden.

- ***Algemeen:*** als de cursor (of het handje) verandert in een wijzende vinger dan is er sprake van een interactief element.
- ***Oranje schuin en dikgedrukte*** tekst gaat naar extra informatie binnen dit document
- Blauwe onderstreepte woorden linken naar internetpagina's buiten dit document.
- Klik op het icoon om naar het overzicht met de kantelmomenten te gaan.
- Met de blauwe en witte pijlen kunt u naar links en rechts navigeren.
- Na het volgen van een interne link naar de verklarende woordenlijst kunt u terug naar de lopende tekst door op het pijltje *Keer terug* naast het woord te klikken.
- Na het volgen van een interne link naar de eindnoten[1] of *bronnen* kunt u terug naar de lopende tekst door in het overzicht op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

Kantelmomenten

1. Verlengen maatregelenpakket 2021

Sinds 28 november 2021 is een maatregelenpakket van toepassing dat onder meer bestaat uit: de mondkapjesplicht op publieke plaatsen binnen en in het onderwijs, algemene sluitingstijden tussen 17.00 en 05.00 uur (met uitzondering van essentiële detailhandel en essentiële dienstverlening) en het coronatoegangsbewijs (CTB)-plicht voor eet- en drinkgelegenheden, evenementen en locaties voor vertoningen van kunst en cultuur en sportlocaties (binnen). Het kabinet besluit op 14 december 2021 om deze maatregelen te verlengen tot 15 januari 2022.

Ga naar hoofdstuk 1 >>

2. Lockdown per 19 december 2021

Het kabinet besluit tot een brede lockdown, van 19 december 2021 05.00 uur tot en met 14 januari 2022, vanwege de zorgen om de omikronvariant. Deze brede lockdown bestaat onder andere uit de sluiting van de horeca, niet-essentiële winkels, niet medische contactberoepen, de kunst- en cultuurlocaties, sportlocaties, een evenementenverbod en schoolsluiting. Daarnaast worden het thuisbezoekadvies en enkele andere adviezen aangepast.

Ga naar hoofdstuk 1 >>

3. Maatregelen vervallen per 23 maart 2022

Bijna alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19 vervallen.

Ga naar hoofdstuk 5 >>

4. Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 vervalt

Op 17 mei 2022 verwerpt de Eerste Kamer de vijfde verlenging van de Tijdelijke wet maatregelen COVID-19. (Twm COVID-19) Deze wet was op 19 april aangenomen door de Tweede Kamer. Met het vervallen van deze wet, vervalt de wettelijke grondslag onder de maatregelen per 20 mei 2022.

Ga naar hoofdstuk 7 >>

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Feitenreconstructie

1. **December 2021**
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022

Aanvullende informatie

5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022

Bijlage 1

Bijlage 2

Bronnen

Feitenreconstructie

1. December 2021

06

Op 6 december stuurt demissionair minister De Jonge een brief betreffende het 132e OMT-advies naar de Tweede Kamer. Tevens geeft hij een update over de ontwikkelingen omtrent de omikronvariant. Het OMT geeft aan dat een eerste effect te zien lijkt te zijn van de maatregelen, zoals die vanaf 13 november in Nederland gelden. Daarbij merkt het OMT op dat interpretatie lastiger is, aangezien er grote druk was op de GGD-testcapaciteit en het bron- en contactonderzoek (BCO) deels is afgeschaald, waardoor minder informatie beschikbaar is. De groei in ziekenhuisopnames lijkt af te vlakken, maar voor IC-opnames is dit minder zeker. Gezien de prognoses en schattingen, adviseert het OMT niet om nu extra maatregelen te nemen, in afwachting van ontwikkelingen in de komende week inclusief de eerste indicaties van een effect van de maatregelen van 28 november. Met betrekking tot de nieuwe omikronvariant bestaan nog veel onduidelijkheden wereldwijd en het OMT benadrukt de noodzaak om hier de komende weken, in afwachting van nieuwe informatie, alert op te zijn.[1]

07

Op 7 december vindt een Directeurenoverleg COVID (DOC-19) plaats. Er wordt gesproken over de stand van zaken (mediabeeld, epidemiologisch beeld, en de naleving). Het Nationaal Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) geeft een toelichting op het mediabeeld; de demissionair minister De Jonge van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) meldt dat code zwart is afgewenteld. Wel blijven nog maatregelen nodig. VWS geeft een toelichting op het epidemiologisch beeld. Het aantal positief getesten is voor het eerst in lange tijd gedaald. De R-waarde is 0,95. VWS verwacht dat mensen een positieve zelftest bevestigen bij de GGD waardoor het percentage positief getesten hoog is. Wat betreft de naleving geeft de Veiligheidsberaad (VR) aan dat het beeld stabiel lijkt en de onrust te overzien is. De VR geeft aan dat een algemene sluitingstijd de handhaving ten goede doet komen. De VR vraagt aandacht voor steun en extra middelen t.b.v. controle op het coronatoegangsbewijs (CTB) door sectoren.[2]

09

Op 9 december vindt een ACC (Ambtelijke Commissie COVID-19) plaats, waarin wordt besproken dat het OMT op 10 december samenkomt en er, vooruitlopend op de besluitvorming, twee scenario's voorliggen:

1. Huidige pakket aanhouden:
   a. a. Mogelijk met vervroegen kerstvakantie in het primair onderwijs.
   b. b. Mogelijk met aangepast advies/handelingsperpectief tijdens de feestdagen

2. Versoepelen door de tijd op te schuiven van 17.00 u tot 05.00 uur naar van 20.00 tot 05.00 uur.

De voorzitter geeft aan input te verzamelen, maar dat er beperkte tijd is om al in te gaan op alle vragen.[3]

12

Op 12 december worden onder andere het maatregelenpakket en de planning voor de besluitvorming maatregelen in het Catshuis besproken. De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) heeft een presentatie voorbereid voor de bespreking. De maatregelen waarover besloten is in de Ministeriële Commissie COVID-19 (MCC) van 26 november, vervallen op 19 december om 05.00 uur. Nieuwe maatregelen treden op hetzelfde tijdstip in werking. Er is op dit moment sprake van een reproductiegetal van 0,95. Tegen de achtergrond van onzekerheden (omikronvariant) en de nog altijd hoge druk op de zorg ligt versoepelen nu niet voor de hand en wordt het continueren van het huidige maatregelpakket voorgelegd.[4]

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Feitenreconstructie

1. **December 2021**
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022

Aanvullende informatie

5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022

Bijlage 1

Bijlage 2

Bronnen

December

13

Op 13 december brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 133e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS omtrent het maatregelenpakket dat sinds 28 november geldt, vraagt naar het oordeel van het OMT over het huidige maatregelenpakket, mede in het licht van de omikronvariant. Het OMT verwacht dat het pakket van maatregelen van 28 november, bovenop de effecten van de maatregelen van 13 november (steeds afhankelijk van de mate waarin er opvolging aan gegeven wordt) het reproductiegetal verder kan doen dalen. Echter, het aantal nieuwe meldingen, de belasting van de hele zorgketen en de opnames in de ziekenhuizen en op de intensive cares (IC's) zijn nog steeds hoog; te hoog om de afschaling van de reguliere zorg al terug te kunnen draaien. Gezien deze ontwikkelingen adviseert het OMT om de maatregelen - zoals die nu gelden - in stand te houden tot ten minste na de feestdagen en de eerste week van januari 2022.

Een tweede beeld is de situatie met betrekking tot de omikronvariant. De verwachting is dat de omikronvariant in de komende weken de plaats van de deltavariant zal overnemen. De eerste modelmatige verkenning van de mogelijke implicaties van de omikronvariant, kent veel onzekerheden. Eén van de aan het OMT gepresenteerde modellen laat een mogelijk hoge piek in besmettingen en daarmee ook ziekenhuis- en IC-opnames in januari zien. Vanwege de onzekerheden, wil het OMT de komende week gebruiken om de situatie opnieuw te beoordelen, omdat er waarschijnlijk belangrijke gegevens over ziekmakend vermogen beschikbaar komen.

Naast de huidige maatregelen adviseert het OMT om:

- Adviezen op te stellen en te communiceren over hoe men met kerst en de feestdagen het best om kan gaan met bijvoorbeeld het ontvangen van bezoek en het bezoeken van oudere familieleden, het gebruik van zelftesten en het hanteren van de basisregels;
- Te benadrukken dat het ongewenst is om avondactiviteiten naar overdag of de vroege morgen te verplaatsen aangezien dat dit het effect van de avondlock-down beïnvloedt;
- Te heroverwegen de basisscholen in december toch een week eerder te sluiten en in deze week over te gaan op het geven van online thuisonderwijs; zo wordt de in het vorige OMT-advies genoemde thuisbubbel voor de kerst en de feestdagen bereikt, om zoveel mogelijk besmettingen tijdens de kerstdagen naar oudere familieleden te voorkomen;
- Maximaal in te zetten op de boostervaccinatie, zodat voor kerst ten minste de groep 60+ is gevaccineerd en zo snel mogelijk daarna kan worden gestart met 60-;
- Actief in te blijven zetten op een vaccinatiegraad in Nederland van meer dan 95%;
- Het gebruik van het CTB op dit moment niet aan te scherpen naar 2G of het CTB uit te breiden naar andere sectoren, maar de huidige maatregelen te continueren en vast te houden aan de basisregels onder andere met betrekking tot de veilige afstand;
- Drukte in OV en met name in treinen te voorkomen;
- Het mogelijk te maken dat personen een positieve zelftest gemakkelijk (digitaal) kunnen melden aan de GGD;
- Na te denken over scenario's hoe in de zorg om te gaan met een eventuele volgende piek op de IC en in het ziekenhuis vanwege de omikronvariant. Het OMT adviseert om verdere opschaling in de ziekenhuizen voor te bereiden en dit te staken indien nieuwe data over het effect van de omikronvariant op ziekenhuisopnames toch gunstig blijken (als omikron weinig ziekmakend blijkt).[5]

Op 13 december vindt een ACC plaats, waarbij de maatregelen op de agenda staan. De grote onzekerheid op dit moment is de impact van de omikronvariant. De eerste cijfers uit het Verenigd Koninkrijk (VK) laten zien dat deze variant zich snel verspreidt, maar het is onduidelijk of de situatie in het VK voldoende vergelijkbaar is met de situatie in Nederland. Het OMT heeft op dit moment nog weinig informatie over het ziektebeeld en de vaccineffectiviteit voor omikron en komt 17 december opnieuw bij elkaar om dit te meten. Of het nieuwe OMT-advies zal leiden tot aanvullende besluitvorming, zal moeten blijken. Samenvattend is het ACC-19 tot een advies gekomen waarbij zij adviseert niet tot sluiting van het onderwijs over te gaan, consistentie van besluitvorming en het inzetten van goede adviezen en handelingsperspectieven voor de feestdagen. [Ambtelijk VWS] plaatst de kanttekening dat VWS in het licht van de huidige stand van de epidemie en het OMT advies, wel voorstander is om de scholen eerder dicht te doen voor de kerstvakantie. De voorzitter merkt op dat in de maatregelensheets ook een besluit wordt gevraagd over de handhavingsgelden van € 35 miljoen per maand. Iedereen stemt hiermee in, inclusief [functionaris ministerie van Financiën].[6]

14

Op 14 december vindt een DOC-19 plaats. VWS geeft een toelichting op het epidemiologisch beeld. Op basis van de deltavariant van COVID-19 is er een dalende trend. Over het algemeen is er sprake van een daling van de instroom van de ziekenhuisopnames en een lichte daling van de ziekenhuisbezetting. VWS meldt dat er onzekerheden zijn t.a.v. de nieuwe omikronvariant, het beeld lijkt zorgelijk. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) houdt de (internationale) ontwikkelingen nauwlettend in de gaten. Op 17 december komt het OMT opnieuw bijeen. Er vindt ook een terugkoppeling plaats van het MCC-19 overleg. Mede de vraag of er strengere maatregelen nodig zijn, komt naar voren.[7]

Op 14 december vindt een persconferentie plaats. Demissionair minister-president Rutte en demissionair minister De Jonge leggen uit waarom het kabinet de maatregelen verlengt die sinds 28 november jl. gelden. De demissionair minister-president legt uit dat de verlenging op het moment om twee redenen onvermijdelijk is. Ten eerste omdat de besmettingscijfers nog altijd heel hoog zijn en de ziekenhuizen nog vol liggen met coronapatiënten. Ten tweede vanwege de nieuwe omikronvariant, zo geeft de demissionair minister-president aan. Over deze variant is nog niet veel bekend, maar wel dat die zich sneller verspreidt dan de deltavariant. Vanwege de reden tot zorg en grote voorzichtigheid, verlengt het kabinet het maatregelenpakket. De belangrijkste maatregelen zijn onder meer: een algemene sluitingstijd tussen 17.00 en 5.00 uur, met uitzondering van supermarkten en andere levensmiddelenwinkels en essentiële diensten zoals apotheken en tankstations, géén publiek bij sportwedstrijden en een verplicht CTB voor iedereen vanaf 13 jaar in de horeca, theaters en concertzalen, musea, binnensportlocaties en bioscopen.[8]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. **December 2021**
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

December

14

Op 14 december informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Sinds 28 november 2021 geldt in Nederland een lockdown in de avond. Dit betekent dat in de avond strengere maatregelen gelden dan overdag. Deze lockdown bestaat uit een generiek pakket aan maatregelen dat hoofdzakelijk ziet op het sluiten van locaties tussen 17.00 uur en 05.00 uur. Gegeven het epidemiologische beeld, het effect van het huidige maatregelenpakket en de onzekerheden ten aanzien van de omikronvariant, adviseert het OMT om de maatregelen zoals die op dit moment gelden, in stand te houden tot ten minste na de feestdagen en de eerste week van januari. Daarnaast geeft het OMT aan dat de opkomst van de omikronvariant het belang onderstreept van schoolsluiting in het primair onderwijs, ten einde de overdracht van het coronavirus te vertragen en dus de besmettingskans van kinderen te verminderen. Het kabinet neemt deze adviezen over en beslist op 14 december om het maatregelenpakket voort te zetten tot 15 januari 2022 05.00 uur. Het primair onderwijs en de buitenschoolse opvang (BSO) zijn, in aanvulling op de kerstvakantie, in week 51 gesloten.

De adviezen die sinds 26 november 2021 ter bestrijding van COVID-19 gelden, gelden ook tijdens de feestdagen. Dit geldt voor het thuisbezoekadvies, het contactadvies voor personen van 70+, het zelftestadvies, het buitenlands reisadvies en het thuiswerkadvies. Deze adviezen luiden:

- “Ontvang maximaal 4 gasten per dag thuis (kinderen tot en met 12 jaar uitgezonderd) en ga zelf maximaal één keer per dag op bezoek”.
- “Contactadvies 70+ wordt aangescherpt: Beperk contacten, ook met (klein)kinderen en houd 1,5 meter afstand, ook van hen. Het kabinet heeft er, op advies van het OMT, voor gekozen om geen uitzondering te maken voor de feestdagen”.
- “Ontvang je bezoek of ga jezelf op bezoek, doe van tevoren een zelftest”.
- “Buitenlands reisadvies: ‘Volg de reisadviezen van Buitenlandse Zaken’”.
- “Thuiswerkadvies: ‘Werk thuis. Kan dat niet: houd op werk altijd 1,5 meter afstand’”.
- “Het binnenlands reisadvies wordt aangescherpt, en luidt vanaf nu ‘Blijf zoveel mogelijk thuis. Toch de deur uit: beperk je contacten en houd afstand’”.[9]

16

Op 16 december vindt een ACC-overleg plaats. [Ambtelijk VWS] laat weten dat er 105 besmettingen met de omikronvariant in Nederland zijn vastgesteld. Bij 80 personen is er een link met zuidelijk Afrika. De verwachting is dat in januari 2022 omikron de dominante variant is in Nederland. Mede met het oog hierop, worden verschillende noodscenario’s voorbereid. Het OMT is gevraagd advies te geven over de bestrijding van de omikron-variant en wat er eventueel gedaan kan worden ten aanzien van het testbeleid en de beschermingsmiddelen in de thuiszorg.[10]

18

Op 18 december brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 134e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS in het kader van te nemen maatregelen luidt: “Zijn aanvullend op geldende maatregelen en de versnelde boostercampagne interventies noodzakelijk om de te verwachten omikron-golf te vertragen en te verlagen? Kunt u ook iets zeggen over de timing en duur van eventuele maatregelen?”.

Het OMT geeft aan dat het epidemiologische beeld op korte termijn er gunstig uitziet. Verschillende doorrekeningen laten echter een snelle omslag zien door de verspreiding van de omikronvariant. Het is de afgelopen week duidelijk geworden dat de omikronvariant zich ook in Nederland zeer snel verspreidt, waarbij er steeds meer besmettingen in Nederland worden opgelopen. Op basis van modellering op deze verspreiding verwacht het OMT nu dat de omikronvariant eind december al dominant zal zijn in Nederland. Daarnaast blijkt uit de modellering dat niet uitgesloten kan worden dat de snelle verspreiding leidt tot een hoge piek in ziekenhuis- en IC-opnames waarbij de capaciteit van de Nederlandse gezondheidszorg overschreden wordt. Omdat er nog veel onzekerheden zijn met betrekking tot de omikronvariant en een overbelasting van de zorgketen tot de mogelijkheden behoort, adviseert het OMT op korte termijn extra maatregelen te nemen om de verspreiding te beperken zodat de bevolking zo goed mogelijk beschermd kan worden door uitvoering van de al versnelde boostercampagne.

Uit de modellering blijkt dat de hoogte van de piek en daarmee de integraal onder de curve – het aantal zieken – teruggebracht kan worden door ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen een boostervaccinatie ontvangen hebben. En om de boostercampagne de kans te geven zoveel mogelijk mensen tijdig te bereiken, is het opportuun nu extra maatregelen naast de avondlockdown te nemen waardoor de opkomst van de omikronvariant vertraagd wordt. Ook adviseert het OMT te onderzoeken of de observatietijd van 15 minuten na het toedienen van de booster losgelaten kan worden, om zo het geven van boosters te bespoedigen en capaciteit te verhogen. Ook het verder verhogen van de vaccinatiegraad onder nog niet gevaccineerde personen draagt bij aan de bescherming tegen ziekte en tegen verspreiding van omikron.

Om nu ‘tijd te kopen’ voor de boostercampagne, en de uitgangspositie van de zorg te verbeteren door de verspreiding van de omikronvariant te vertragen, adviseert het OMT om de huidige avondlockdown uit te breiden, op een wijze vergelijkbaar met december 2020 en januari 2021 inclusief de toen geldende maatregelen, door:

- sluiting van scholen en onderwijsinstellingen;
- sluiting van de horeca;
- sluiting van niet-essentiële winkels;
- sluiting van de cultuursector en sportclubs;
- sluiting van overige locaties.

Als niet tot sluiting van scholen en onderwijsinstellingen wordt besloten, bijvoorbeeld ten behoeve van doorgang van examens, dient overal in het onderwijs de 1,5 meter-maatregel en mondneusmaskerplicht te worden doorgevoerd. Tevens kan een verdere beperking van het aantal bezoekers thuis (en in instellingen voor langdurige zorg) tot twee worden geadviseerd, waarbij een uitzondering tot vier gemaakt kan worden voor de kerstdagen. Tot slot kan een dringend advies worden gegeven om niet te reizen voor vakantiedoeleinden. Ook hier is het advies de maatregelen te volgen zoals die van toepassing waren in december 2020 en januari 2021. Ook herhaalt het OMT het advies om voorbereidingen te treffen in de hele zorgketen om de verwachte toename van de zorgvraag op te kunnen vangen.

Het OMT benadrukt dat er wat betreft verschillende essentiële karakteristieken van de omikronvariant, zoals ziekmakend vermogen, nog geen eenduidig beeld is. Dit zou snel kunnen veranderen en is daarom reden voor het OMT om de internationale ontwikkelingen met betrekking tot de omikronvariant nauwgezet te volgen. Mocht duidelijk worden dat de omikronvariant een mild ziektebeeld veroorzaakt, met een verminderde kans op ziekenhuis- en IC-opname ten opzichte van de deltavariant, dan zal het OMT dit direct doorrekenen in de modellen en op grond daarvan eventueel snel adviseren de maatregelen weer terug te brengen tot de huidige avondlockdown. Daarnaast is er een nieuw weegmoment als de boostercampagne ten einde loopt (volgens planning medio tot eind januari 2022), wat goed zou kunnen samenvallen met de eerder afgesproken evaluatie per 14 januari. Immers, het mogelijk maken om iedereen die dat wil tijdig een booster te geven is een belangrijke motivering om nu de maatregelen te intensiveren. Ten slotte, voor de langere termijn verwacht het OMT meer van nieuwe vaccins specifiek gericht tegen de omikronvariant. Mogelijk kunnen ook vaccins op eiwitbasis (NovaVax) bescherming bieden.[11]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. **December 2021**
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

December
18

Op 18 december vindt een ACC plaats, waarbij het onderwerp maatregelen op de agenda staat. Het ACC-19 constateert dat de epidemiologische situatie zeer zorgelijk is door de omikronvariant. De hoogte van de piek kan alleen maar worden teruggebracht door ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen een boostervaccinatie ontvangen en het aantal contactmomenten drastisch wordt verminderd. Verder adviseert de ACC-19 voor te bereiden op scenario's waar extra ziekenhuis- en IC-capaciteit noodzakelijk is. De ACC-19 adviseert vervolgens het voorgestelde maatregelenpakket (lockdown) over te nemen, inclusief bijbehorende steunmaatregelen voor sectoren die vanuit overheidswege zijn gesloten. En inclusief de optie ten aanzien van het onderwijs, waarmee al het onderwijs gelijk wordt getrokken en gesloten tot en met de kerstvakantie (tot maandag 10 januari 2022), met uitzondering van de examens. De ACC-19 blijft van mening dat de sociaal-maatschappelijke kosten van het sluiten van het onderwijs groot zijn. Daarom dient het onderwijs pas gesloten te worden wanneer alle andere mogelijkheden zijn uitgeput en als eerste weer geopend. De ACC-19 vraagt verder aandacht voor voldoende perspectief voor de samenleving – in het bijzonder voor de jeugd – teneinde de samenleving te bewegen om de maatregelen na te leven. De ACC-19 adviseert buitensport voor de jeugd mogelijk te maken waar dat kan, tenzij het OMT hier nadrukkelijk negatief over adviseert. De ACC-19 adviseert het maatregelenpakket niet tot 14 januari, maar tot eind januari 2022 af te kondigen, met uitzondering van het onderwijs. Dit teneinde het aflopen van het maatregelenpakket samen te laten vallen met de 80-procent norm van de boostercampagne. In de week voorafgaand aan 14 januari kunnen maatregelen voor het onderwijs opnieuw worden afgewogen. Indien versoepelingen eerder mogelijk zijn kan dit altijd worden doorgevoerd. De ACC-19 adviseert niet wekelijks een publiek ijkmoment vast te leggen. Daarnaast is de ACC-19 van mening dat alles op alles gezet moet worden om zoveel mogelijk mensen te vaccineren. Daarbij moeten alle scenario's expliciet worden uitgewerkt en meegewogen. De ACC-19 adviseert – om gelet op het meerjarige karakter van deze pandemie – elk taboe in deze discussie bespreekbaar te maken, zowel politiek als maatschappelijk. Dit mede gezien de grote economische en sociaalmaatschappelijke consequenties van de huidige aanpak. De huidige aanpak kan alleen maar veranderen als onderwerpen als vaccinatieplicht, andere inrichting van de zorg en de individuele vrijheidsthematiek worden meegewogen.[12]

Op 18 december heeft er, voorafgaand aan de MCC-19, geen overleg op het Catshuis plaatsgevonden. Wel vinden er voorbereidende overleggen plaats waarin het concept maatregelenpakket december 2021, naar aanleiding van het recente OMT-advies, wordt gepresenteerd door de NCTV. Er wordt een intensivering van de aanpak langs vier lijnen voorgesteld, namelijk een versnelling en intensivering van de boostercampagne, noodscenario's zorgcapaciteit, testen en maatregelen. Ook wordt een concept maatregelenpakket lockdown voorgelegd. Er wordt een tijdelijke, brede lockdown tot en met 14 januari 2022 geopperd, die in veel opzichten lijkt op de lockdown van december 2021. Deze wordt bereikt door alle locaties 24/7 te sluiten (op bepaalde uitzonderingen na) en thuisbezoek van maximaal twee personen. Het nieuwe pakket zal, zo wordt voorgesteld, op 19 december in gaan.[13]

Op 18 december vindt een persconferentie plaats, waarbij demissionair minister-president Rutte, demissionair minister De Jonge en de heer Van Dissel van het OMT uitleggen waarom het kabinet heeft besloten dat Nederland in ieder geval tot en met vrijdag 14 januari 2022 in lockdown gaat. De lockdown gaat in per morgenochtend zondag 19 december om 05:00 uur. De heer Van Dissel legt uit dat het OMT zich zorgen maakt over de omikronvariant en de opkomst daarvan. De angst is dat door de omikronvariant weer meer ziekenhuisbedden bezet worden door ernstig zieke patiënten en misschien ook tot het bezetten van meer IC-bedden leidt dan in de eerste golf. De aanscherping van de maatregelen is nodig om de verspreiding van omikron te vertragen, aldus de heer Van Dissel.[14]

Op 18 december informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de maatregelen die worden genomen naar aanleiding van het 134e OMT-advies. Demissionair minister De Jonge meldt dat het Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) de ernst van de situatie onderschrijft zoals die door het OMT is beschreven. Het BAO vindt de maatregelen – indien ook de uitzonderingen uit het pakket van vorig jaar december gelden, zoals voor reizen en onderwijs – op hoofdlijnen navolgbaar. Het BAO heeft als kanttekening dat, met name voor het onderwijs, de geadviseerde maatregelen ingrijpend zijn en dat in ieder geval voor de kwetsbare leerlingen voorzieningen moeten worden getroffen. Het BAO geeft in dat verband aan dat de maatregelen in het onderwijs zo kort mogelijk zouden moeten duren. Het BAO is het eens met het voornemen van het OMT om opnieuw te adviseren als meer duidelijk wordt over het ziekteverloop en dringt aan op een nieuw weegmoment in de kerstvakantie, zodat helder is welke maatregelen bij de start van het nieuwe schooljaar op 10 januari gelden.

Demissionair minister De Jonge geeft aan dat het kabinet het advies van het OMT overgenomen heeft en heeft besloten tot een brede lockdown. Per 19 december 05.00 uur geldt buiten een groepsvormingsverbod. Dit betekent dat niet meer dan twee personen zich gezamenlijk buiten mogen begeven, huishoudens uitgezonderd. Ook geldt een algemene sluiting en een evenementenverbod. Per 19 december zijn ook onder andere de horeca, niet-essentiële winkels en de kunst- en cultuursector gesloten. Ook is het niet toegestaan om evenementen te organiseren en niet-medische contactberoepen uit te oefenen. In de niet-essentiële detailhandel is afhalen en retourneren tot 17.00 uur van vooraf bestelde of gereserveerde artikelen onder voorwaarden wel toegestaan. Ook afhalen in de horeca blijft mogelijk.

In algemene zin gelden de uitzonderingen op de sluitingen en verboden, zoals die in de afgelopen lockdowns zijn gehanteerd. Zo blijft de essentiële detailhandel open en kan essentiële dienstverlening (en enkele vormen van specifieke dienstverlening) doorgang vinden, zoals openbaar vervoer, banken, bibliotheken, buurt- en wijkcentra, georganiseerde jeugdactiviteiten, zwembaden ten behoeve van zwemles en schoolzwemmen en zorglocaties. Van het evenementenverbod zijn zoals ook eerder besloten de reguliere warenmarkten, uitvaarten en professionele sportwedstrijden zonder publiek uitgezonderd. Op kerstavond, Eerste Kerstdag en Tweede Kerstdag en oudjaarsavond geldt een verbod op groepsvorming van meer dan vier personen.

Scholen en instellingen in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs, middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs sluiten vanaf maandag 20 december 2021 en zijn dicht tot en met zondag 9 januari 2022. De buitenschoolse opvang is gesloten vanaf maandag 20 december 2021 (uiterlijk 21 december) tot en met zondag 9 januari 2022. Voor kinderen in een kwetsbare positie en kinderen waarvan minimaal één ouder/verzorger werkzaam is in een cruciale beroepsgroep geldt dat ouders een beroep kunnen doen op noodopvang bij de basisschool en de buitenschoolse opvang (vanaf uiterlijk dinsdag 21 december). Op 3 januari 2022 zal het kabinet voor de scholen een besluit nemen over de periode vanaf 10 januari 2022. De bedoeling is dat scholen gewoon open gaan.

Het thuisbezoekadvies wordt aangescherpt. Voor het thuisbezoekadvies geldt per onmiddellijke ingang: ontvang maximaal twee personen per dag (met uitzondering van personen t/m 12 jaar) en ga bij maximaal één huishouden op bezoek. Met uitzondering van kerstavond, Eerste Kerstdag, Tweede Kerstdag en oud en nieuw, dan geldt een thuisbezoekadvies van maximaal vier personen per dag. Voor binnenlandse en buitenlandse reizen geldt: blijf zoveel mogelijk thuis. Als je toch op pad gaat, beperk dan zoveel mogelijk je contacten en houd 1,5 meter afstand. Voor reizen naar het buitenland geldt daarnaast: houd je aan de reisadviezen van het ministerie van Buitenlandse Zaken en aan de lokale regels, houd rekening met de inreisvoorwaarden en doe een test na terugkomst in Nederland. Verder geldt bij ontvangst van bezoek of op bezoek gaan het advies om van tevoren een zelftest te doen. Ook geldt het thuiswerkadvies. Als thuiswerken niet kan, moet 1,5 meter afstand worden gehouden.

De maatregelen en adviezen gaan in per 19 december 2021 05:00 uur en lopen af op 15 januari 2022 05.00 uur. Nieuwe besluitvorming is voorzien op 14 januari 2022. De maatregelen in het onderwijs gelden tot 10 januari 2022, waarbij op 3 januari 2022 een besluit wordt genomen voor de periode na 10 januari 2022. Doorlopend zal het kabinet beoordelen of het maatregelenpakket nog proportioneel is in relatie tot de genoemde doelen. Indien mogelijk of noodzakelijk, wordt eerder dan het geplande moment tot nieuwe besluitvorming overgegaan.[15]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

2. Januari 2022

03

Op 3 januari brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 136e OMT-bijeenkomst. VWS heeft het OMT onder meer advies gevraagd wat betreft het openen van scholen, of er mogelijkheden zijn om de beoefening van sport te verruimen en of de overgang naar een algemene avondlockdown (van 17.00-05.00 uur of 20.00-05.00 uur) in zicht is.

Het OMT adviseert om het primair en secundair onderwijs te openen op 10 januari. Voor de opening adviseert het OMT dezelfde aanvullende maatregelen die al golden voor de scholensluiting: tweemaal per week testen door middel van een zelftest en gebruik van mondmaskers. Tevens dient er aandacht te worden besteed aan de ventilatie in de klaslokalen. Daarnaast kan gelijktijdig het sporten voor dezelfde leeftijdsgroep (kinderen en jongeren tot 18 jaar) worden toegelaten, zowel binnen als buiten zonder beperkingen, en kan overwogen worden om ook de buitenschoolse opvang open te stellen. Beleid betreffende quarantaine van leraren bij gevallen van corona in hun klas wordt nader uitgewerkt voor 10 januari aanstaande. Vanwege de vele onzekerheden over de omikronvariant, die de komende weken duidelijk zullen worden uit het beloop in de VK, Frankrijk en Denemarken, adviseert het OMT verdere versoepelingen nog uit te stellen. Voor 14 januari zal het OMT de situatie opnieuw beschouwen en met aanvullende adviezen komen met betrekking tot stapsgewijze versoepelingen.[16]

Op 3 januari vindt daarnaast een ACC plaats, waar de maatregelen op de agenda staan. Het primair en voorgezet onderwijs, kunnen samen met de BSO en kinderopvang per 10 januari heropend worden. Daarnaast zal ter besluitvorming voorliggen of er per 11 januari meer sport open kan worden gesteld voor de jeugd tot 18 jaar. Met betrekking tot het MBO zal het voorstel van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) voorliggen om het mbo voor 50% te openen, samen met de huidige uitzonderingen voor jongeren in een kwetsbare positie en praktijkonderwijs. [Ambtelijk VWS] geeft aan terughoudend te staan ten opzichte van de mbo-optie. Het lijkt moeilijk te onderbouwen om het MBO wel te openen maar het hbo en wo gesloten te houden. [Ambtelijk VWS] stelt voor om een onderscheid te maken naar de meest kwetsbare leerlingen, waarvoor fysiek onderwijs het meest van belang is. Zoals bijvoorbeeld voor mbo-niveau I en II. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 positief is over het feit dat het primair en voortgezet onderwijs weer open kunnen. Daarnaast adviseert de ACC-19 positief over het breder mogelijk maken van sport voor jongeren tot 18 jaar. De ACC-19 heeft kennisgenomen van de huidige uitzonderingen in het hoger onderwijs voor praktijkonderwijs en leerlingen in een kwetsbare situatie. Op dit moment beschikt de ACC-19 over onvoldoende informatie, aangezien de specifieke informatie en formulering uit het OMT advies ontbreekt, om duidelijk te kunnen adviseren over het breder openstellen van fysiek onderwijs in het mbo per 10 januari.[17]

Ook op 3 januari informeert demissionair minister De Jonge de Tweede Kamer over de maatregelen die worden genomen ter bestrijding van COVID-19, naar aanleiding van het 136e OMT-advies. De demissionair minister geeft aan dat het kabinet in lijn met het OMT heeft besloten om jeugdigen meer ruimte te bieden door fysiek onderwijs in het funderend onderwijs mogelijk te maken en sportende jongeren iets meer ruimte te bieden (voor jongeren tot en met 17 jaar wordt het vanaf 11 januari mogelijk om tot 20.00 uur te sporten op buitensportlocaties). De heroverweging van het volledige pakket aan maatregelen, inclusief onderwijs, is voorzien op 14 januari. Het OMT geeft aan dat in de leeftijdscohorten tussen 18 tot 30 jaar de infectie incidentie momenteel het hoogst ligt en dat menging en meer contacten onderling dit verder kan aanjagen. Daarom heeft het kabinet besloten dat in het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs in ieder geval tot en met 15 januari 2022 over dient te worden gegaan tot afstandsonderwijs.[18]

11

Op 11 januari vindt een DOC-19 plaats. VWS geeft een toelichting op het epidemiologisch beeld. Het aantal positief geteste personen is vandaag 29.107. De afgelopen dagen schommelt dit aantal rond de 30.000. De verwachting is dat dit aantal licht verder zal stijgen. De procentuele groei per dag (het G-getal) is +77,8%. Het reproductiegetal (R-getal) van 27 december is 1,26. Dit is een samenstelling van delta en omikron. Delta is vermoedelijk ruim onder de 1 en omikron hoger dan 1,26. Het r-getal bestaat steeds meer uit omikron, aangezien deze variant rond 27 december al dominant begon te worden. De ziekenhuisbezetting laat een rustig beeld zien. Het aantal IC-opnames is verlaagd en is nu tussen 20 en 25. Dat is onder de waarde van het risiconiveau ernstig. Het aantal ziekenhuisopnames is wel boven de grens van ernstig en is licht dalend of stabiel.

VWS licht de verhouding tussen besmettingen en opnames toe. Door de booster zijn veel mensen beschermd tegen ziekenhuisopname, maar iets minder dan in het geval van de oude vaccinatie en de deltavariant (respectievelijk 80 en 90 procent). De omikronvariant is besmettelijker en verspreidt zich sneller dan de deltavariant. Daarom wordt een hoge piek verwacht. Omikron lijkt minder ziekmakend, maar door het grote reservoir aan besmette mensen, stijgt ook het aantal opnames toch, ondanks de kleinere kans op ziekenhuisopname. Landen gaan heel verschillend met deze situatie om. Nederland heeft een relatief goede uitgangspositie door de strenge maatregelen die nu gelden. VWS geeft naar aanleiding van vragen aan dat de TU Delft deze week met resultaten komt van een onderzoek naar de effectiviteit van de CTB's, geactualiseerd met de kennis van omikron. Deze resultaten worden meegenomen in de stand van zakenbrief van 14 januari.[19]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. **Januari 2022**
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Januari

13

Op 13 januari brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 138e OMT-bijeenkomst. VWS geeft in de adviesaanvraag aan het OMT aan dat, mede met het oog op de grote sociaal-maatschappelijke effecten van de huidige lockdown, één van de mogelijke maatregelenpakketten is om vanaf 15 januari terug te keren naar de avondlockdown, die tot 19 december 2021 gold (sectoren overwegend gesloten tussen 17.00-05.00, m.u.v. specifieke sectoren). Hiermee wordt (beperkt) ruimte geboden voor sport, onderwijs (mbo & ho), kunst- en cultuur, de detailhandel, horeca en dienstverlening. VWS vraagt of het OMT kan aangeven welke risico's samenhangen met deze versoepelingen bij de huidige epidemiologische situatie, welke aanvullende mitigerende maatregelen genomen kunnen worden bij openstelling van verschillende sectoren en hoe de modellering van het verloop van de epidemie eruit ziet.

Het OMT geeft aan dat er beperkte ruimte is voor versoepelingen, waarbij het volledig loslaten van de lockdownmaatregelen op epidemiologische gronden niet wenselijk is. Het OMT adviseert een stapsgewijze versoepeling op geleide van de ontwikkelingen van de epidemie. Het OMT komt tot het volgende advies voor de eerste stap in de versoepeling van de huidige lockdownmaatregelen:

1. Openen van middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs. Hierbij geldt dat er aandacht moet zijn voor de maximale grootte van de groepen (bijv. max 75 personen), de toepassing onder toezicht van de instellingen van (zelf) testen twee keer per week, en het gebruik van medische mondneusmaskers.
2. Openen van sporten, zowel binnen als buiten. In de binnenruimten voor sporten worden medische mondmaskers gebruikt en de basismaatregelen worden nauwgezet gevolgd in de periode buiten de sportactiviteit zelf. Groepsactiviteiten binnen anders dan een teamsport worden vooralsnog afgeraden. Kleedkamers en kantine blijven gesloten.
3. Openen contactberoepen. Zij kunnen hun werkzaamheden hervatten, met gebruik van medische mondmaskers voor zowel de klanten als de medewerkers.
4. Openen detailhandel. Winkels voor 'op afspraak' winkelen – naast het click en collect winkelen-, met maximale aantallen per winkel gebaseerd op vierkantemeterregels, strikte hygiëne en mondneusmaskergebruik.
5. Maximale aantal bezoekers in de thuissituatie uitbreiden naar maximaal vier personen (kinderen onder de 13 jaar worden hierin niet meegeteld); beperking van twee buiten loslaten.

Het OMT adviseert na het doorvoeren van versoepelingen een pauze in te lassen om het effect ervan – en de nieuw beschikbare informatie met betrekking tot omikron – te kunnen volgen, alvorens tot verdere versoepelingen over te gaan.

Wat het type mondneusmaskers ruimte betreft, komt het OMT tot het advies om het gebruik van niet-medische mondneusmakers te ontmoedigen en over te gaan tot uitsluitend medische mondneusmakers (minimaal type II). Voor kwetsbare personen geldt het advies om een medisch mondneusmasker van minimaal type IIR te dragen.[20]

Op 13 januari vindt een DOC-19 plaats. VWS geeft een terugkoppeling van hetgeen besproken is in het brede coronaoverleg in het Catshuis. VWS benadrukt dat besluitvorming op 14 januari plaatsvindt in de MCC en dat onderstaande de voorgenomen besluiten zijn.

Het kabinet is voornemens om het advies van het OMT van 13 januari omtrent de maatregelen over te nemen. Dat zou betekenen:

- MBO en ho heropenen, met mondkapjes.
- Sport zowel binnen als buiten toestaan zonder leeftijdsbeperking en zonder vastgestelde sluitingstijd. Groepslessen binnen, niet zijnde teamsporten, zullen niet toegestaan zijn.
- Contactberoepen mogelijk maken.
- Winkelen op afspraak mogelijk maken, met mondkapjes.

VWS geeft aan dat er zorgvuldig gekeken gaat worden naar het advies van het OMT over mondkapjes en quarantaine voordat er een advies van het kabinet volgt. Dat geldt ook voor groepsgrootteadvies voor binnen en buiten. Het advies over zelftesten blijft waarschijnlijk ongewijzigd, namelijk gebruik regelmatig zelftesten, zeker als je ergens heen gaat en indien nodig meerdere keren per week. VWS heeft aandacht voor de gevolgen van een eventueel aangepast maatregelenpakket voor de testcapaciteit.

VWS geeft aan dat het kabinet voornemens is om het volgende besluitvormingsmoment te laten plaatsvinden op 25 januari. Op dat moment zal het effect van eventuele versoepelingen nog niet zichtbaar zijn, maar omdat het aantal besmettingen op dit moment al op een hoog niveau is, is waarschijnlijk wel meer te zeggen over de relatie tussen het aantal besmettingen en het aantal ziekenhuis- en IC-opnames. Bovendien worden de ontwikkelingen in het buitenland op de voet gevolgd.

Door de voorzitter wordt aangevuld dat in het BAO is besproken dat de stap terug naar het pakket van voor 19 december jl. nu te groot is en dat het nu voorliggende pakket kan zorgen voor een groei van het aantal besmettingen (tot 75 à 100 duizend per dag) en het aantal mensen dat in quarantaine moet (anderhalf miljoen per dag) op basis van de huidige regels. Voor cruciale beroepen wordt daarom gewerkt aan een alternatief quarantaineprotocol. Dat zal zijn: dagelijks zelftesten en een PCR-test op dag vijf. Indien de (zelf-)testen negatief zijn, kan men toch naar het werk. Op kantoren hoeven geen mondkapjes gedragen te worden, mits er goed geventileerd wordt en mensen op anderhalve meter afstand kunnen werken.

OCW stelt dat museumbezoek zonder afspraak ook mogelijk zou moeten zijn als winkelen zonder afspraak wordt toegestaan. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) stelt voor om alvast het gesprek te voeren over alternatieve maatregelen wanneer de besmettingen toch te ver oplopen, in plaats van maatregelen terugdraaien. VWS vult aan dat het kabinet met dit pakket een gecalculeerd risico wil nemen. De intentie is om zo snel mogelijk steeds verder te versoepelen. Omdat niet alles tegelijk kan openen, maakt het kabinet daarin keuzes. Er blijft natuurlijk altijd een risico dat ingrijpen en maatregelen terugdraaien toch noodzakelijk is, als de ontwikkeling van de epidemie daarom vraagt.[21]

Op 13 januari vindt een ACC-19 overleg plaats, waarin over maatregelen gesproken wordt. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 – met de kennis van nu – kan instemmen met het voorgestelde maatregelenpakket. Dit in de wetenschap dat hier een bewust risico mee wordt genomen. Verder is er aandacht gevraagd voor eenduidigheid en uitlegbaarheid bij de quarantaine- en mondkapjesplicht. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor de internationale ontwikkelingen en het afnemende draagvlak.[22]

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Feitenreconstructie

1. December 2021
2. **Januari 2022**
3. Februari 2022
4. Maart 2022

Aanvullende informatie

5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022

Bijlage 1

Bijlage 2

Bronnen

Januari

13

Op 13 januari vindt een Catshuisoverleg plaats. De NCTV presenteert opties voor een maatregelenpakket voor de besluitvorming op 14 januari. De huidige regeling loopt tot 15 januari 05.00 uur. Er worden verschillende scenario's voorgelegd: het continueren van het huidige maatregelenpakket met aanvullende versoepelingen, of versoepelingen naar een avondsluiting vanaf 17.00 uur. Om verantwoord te kunnen versoepelen wordt maximaal ingezet op brede mitigerende maatregelen:

- Anderhalve meter afstand en een bezoekersnorm van 100% van de anderhalve meter-capaciteit (1/3 van de reguliere capaciteit) met een maximum van 50 bezoekers per ruimte en bij doorstroomlocaties van één persoon per vijf m^2;
- mondkapjesplicht en -adviezen;
- placeringsplicht;
- implementatie van hygiënemaatregelen op locatie;
- inzet CTB.[23]

14

Op 14 januari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19 en het 138e OMT-advies. Minister Kuipers schrijft dat het BAO dat 13 januari bijeen is gekomen, het OMT-advies navolgbaar vindt. Het BAO begrijpt dat het van belang is om behoedzaam en stapsgewijs te versoepelen gelet op de onzekerheden in de of prognoses voor ziekenhuisopnames. Het BAO is wel van mening dat perspectief moet worden geboden aan sectoren die nu nog niet open kunnen en stelt voor de situatie per week te bekijken en de besluitvormingscycli kort te houden.

Minister Kuipers geeft aan dat het kabinet het advies van het OMT volgt om de huidige lockdown voort te zetten en waar mogelijk stap voor stap versoepelingen door te voeren.

Het kabinet heeft besloten om het onderwijs in het middelbaar beroepsonderwijs en hoger onderwijs voor iedere student fysiek mogelijk te maken. Deze onderwijsinstellingen kunnen vanaf 17 januari weer fysiek onderwijs verzorgen. Voorwaarden zijn een maximale groepsgrootte van 75 personen per zelfstandige ruimte (exclusief personeel en met uitzondering van examens en tentamens), het advies om tweemaal per week preventief te zelftesten voor alle docenten, leerlingen en studenten, en een mondkapjesplicht bij verplaatsing en op de zitplaats.

Ook is besloten om voor iedereen de mogelijkheden om binnen- en buitensport te beoefenen te verruimen. Binnensport is weer mogelijk (vanaf 18 jaar met gebruik van CTB), er kan weer in de avonduren getraind worden en groepslessen binnen op 1,5 meter afstand zijn weer mogelijk. Indien noodzakelijk voor de sportbeoefening, mag de 1,5 meter afstand losgelaten worden. Competities en wedstrijden tussen verschillende amateurclubs zijn verboden, alleen wedstrijden binnen eigen clubverband zijn toegestaan. Professionele wedstrijden zijn wel toegestaan. Kleedkamers en douches mogen ook weer geopend worden. Publiek bij wedstrijden, zowel amateur als professioneel, is vooralsnog niet toegestaan. Sportkantines blijven gesloten, met uitzondering van de afhaalfunctie. Verder blijft de mondkapjesplicht binnen voor iedereen vanaf 13 jaar van kracht, met uitzondering van personen die op dat moment actief sport aan het beoefenen zijn. Voor binnensportlocaties geldt een maximum van 100% van de anderhalve meter capaciteit.

Daarnaast schrijft de minister dat er meer ruimte wordt geboden voor de amateurkunst- en cultuurbeoefening. Onder andere kunstencentra, muziek- en dansscholen en repetitieruimten zijn weer geopend. Wel is een CTB verplicht op de locaties waar kunst- en cultuur wordt beoefend voor mensen vanaf 18 jaar. Daarnaast geldt op deze locaties een mondkapjesplicht, behalve wanneer de beoefening van de activiteit door het dragen van een mondkapje wordt belemmerd. Publiek is niet toegestaan bij het beoefenen van kunst en cultuur. Voor binnenlocaties geldt een maximum van 100% van de anderhalvemetercapaciteit.

Het kabinet heeft conform het OMT-advies besloten om contactberoepen, zoals kappers, nagelstudio's en sekswerkers, weer toe te staan tussen 05.00-17.00 uur. Voor contactberoepen ten behoeve van de zorg, rijinstructeurs en rijexaminatoren gelden reguliere openingstijden. Audiciens en opticiens zijn geopend tot 20.00 uur. Voor alle contactberoepen geldt een mondkapjesplicht (zowel voor de werknemer als de klant), met uitzondering van behandelingen aan het gezicht en voor sekswerkers en hun klanten. Bij contactberoepen blijft de gezondheidscheck en het registreren van contactgegevens ten behoeve van bron- en contactonderzoek de norm.

Ook in de detailhandel wordt een versoepeling gerealiseerd. Het kabinet heeft besloten om de niet-essentiële detailhandel onder voorwaarden te openen tot 17.00 uur. Voorwaarden voor opening zijn het implementeren van hygiënemaatregelen op locatie en het dragen van een mondkapje voor zowel personeel als klanten. Verder moet de anderhalve meter regel in acht worden genomen en geldt een bezoekersnorm van één persoon per vijf vierkante meter.

Het verlengen van de lockdown betekent dat de horeca gesloten blijft. Het afhalen bij eet- en drinkgelegenheden blijft mogelijk. Verder is het evenementenverbod onverkort van kracht. Uitgezonderd van het evenementenverbod zijn professionele sportwedstrijden en topcompetities (zonder publiek), uitvaarten en warenmarkten. Verder blijven de algemene regels, zoals het in acht nemen van de anderhalve meter afstand, placeringsplicht en mondkapjesplicht, van kracht. Ook de adviezen, zoals het advies om een zelftest af te nemen indien je bezoek ontvangt of op bezoek gaat, het contactadvies 70+ en het thuiswerkadvies, worden gecontinueerd. Wanneer er niet thuis gewerkt kan worden moet er anderhalve meter afstand worden gehouden.

Ten aanzien van groepsvorming vinden wijzigingen plaats. Het thuisbezoekadvies wordt verruimd van maximaal twee personen per dag naar maximaal vier personen per dag (exclusief kinderen t/m 12 jaar). Daarnaast komt het groepsvormingsverbod buiten te vervallen. Wel wordt geadviseerd om buiten met maximaal vier personen samen te komen (exclusief kinderen t/m 12 jaar). Er geldt een bezoekersnorm in geplaceerde setting van 100% van de anderhalve meter capaciteit met een maximum van 50 bezoekers per zelfstandige binnenruimte. In doorstroomlocaties geldt een norm van één persoon per vijf vierkante meter.

De maatregelen gaan 15 januari 05.00 uur in en lopen af op 26 januari om 05.00 uur. Op 25 januari vindt een nieuw wegingsmoment plaats voor de situatie vanaf 26 januari, waarbij wordt bezien of verdere versoepelingen verantwoord zijn.[24]

Op 14 januari vindt een persconferentie plaats, waarin minister-president Rutte en minister Kuipers toelichten welke coronamaatregelen worden versoepeld. Minister-president Rutte legt uit: "Er ligt nu een advies van het OMT dat ruimte biedt voor een paar belangrijke versoepelingen, meteen vanaf morgen. Maar er zijn grote onzekerheden en daarom kan niet alles tegelijk open en ik hoop dat daar begrip voor is. Zoals iedereen natuurlijk ook begrip heeft voor de ongelooflijk grote teleurstelling voor de sectoren die nog niet opengaan: de horeca, de evenementensector en de culturele sector. Ik snap heel goed dat het compleet oneerlijk voelt, na al die lange maanden van sluiting en na al die moeite om veilig open te kunnen. Maar de optelsom van alle contacten in de samenleving bepaalt het risico en daarom kan simpelweg niet alles tegelijk".[25]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Januari

17

Op 17 januari vindt een extra DOC-19 overleg plaats. In dit overleg staan de quarantaineregels voor cruciale beroepen op de agenda. VWS licht toe dat het OMT geadviseerd heeft over aangepaste quarantaineregels voor werknemers. De komende tijd kan het aantal besmettingen per dag hoog oplopen tot misschien wel 100.000 per dag. Als al deze mensen en de mensen met wie zij nauw contact hebben gehad in quarantaine moeten, komt de continuïteit van de samenleving in de knel. Daarom komt er een aangepast quarantaineadvies voor werknemers. Het dilemma dat voor ligt betreft een lijst met cruciale beroepen die is bedoeld om een afbakening te maken. Het is moeilijk om een uitputtende lijst op te stellen. Al snel zullen sectoren zich melden die ook op de lijst moeten, dat wordt een glijdende schaal.

De opties die naar voren komen zijn:

- Optie 1: gebruik maken van een eerder opgestelde lijst. Een lijst van cruciale beroepen voor de noodopvang en een lijst van vitale sectoren. Beiden zijn met een ander doel opgesteld en de laatste bevat onder andere niet de zorg.
- Optie 2: werkgevers zelf de verantwoordelijkheid geven om in overleg met werknemers een inschatting te maken welke functies cruciaal zijn en welke werknemers onmisbaar zijn. Hierbij moet voorkomen worden dat werknemers gedwongen naar het werk moeten terwijl ze in quarantaine zitten en daarin willen blijven. Het belang van de werkgever zou moeten voorkomen dat iedereen naar het werk komt: een besmettingscluster op de werkplek brengt de continuïteit van de organisatie immers ook in gevaar.

Het blijkt dat er bij aanwezigen een lichte voorkeur bestaat om te kiezen voor optie 2. Er zal nog nader overleg plaats vinden tussen VWS en SZW. Op 18 januari volgt een schriftelijke update aan het DOC-19.[26]

20

Op 20 januari wordt de handreiking quarantaineregels cruciale beroepen gepubliceerd.[27]

23

Op 23 januari vindt een ACC plaats, waarin vooruitblikken op de besluitvorming van 25 januari centraal staat. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat nog wordt uitgewerkt hoe de CTB mogelijk kan worden ingezet in niet-essentiële detailhandel en niet-essentiële dienstverlening. Dat is een keuze die nog gemaakt moet worden. Mogelijk dat het OMT terughoudend zal adviseren over bredere interpretatie van het OMT-advies, omdat deze berekend is aan de hand van het pakket van 13 november jl. De voorzitter geeft aan in de advisering van de ACC-19 ook vooruit te willen kijken en de maatregelen in lijn met de langetermijnvisie te bezien. Daarbij hoort, zoals eerder door de ACC geadviseerd, het accepteren van meer risico en het uitgangspunt van een zo open mogelijke samenleving. Daarnaast blijft het van belang om de mogelijkheden van 2G te bekijken en hierover politiek het gesprek te voeren. [Ambtelijk VWS] geeft aan twijfels te hebben om het regime voor alle sectoren gelijk te trekken, omdat de naleving verschilt per sector en dit essentieel is. [Ambtelijk VWS] geeft aan voorstander te zijn van grote sectorale verantwoordelijkheid en om ook strak te handhaven (*high trust, high penalty*). [Ambtelijk VWS] geeft aan graag rust te brengen in het besluitvormingsproces en over drie weken te heroverwegen. Het is nog moeilijk om te zeggen hoeveel ruimte het schriftelijke OMT-advies zal bieden en hier moet goed naar gekeken worden om jojobeleid te voorkomen. Met betrekking tot de quarantaineregels geeft [ambtelijk VWS] aan dat er waarschijnlijk geen quarantaineadvies meer zal gelden bij besmettingen in de klas in het primair en voortgezet onderwijs en dat er gewerkt zal worden met zelftesten. Morgen is er ook overleg met sociale partners over cruciale beroepen.

Voor de quarantaineregels voor inreizigers wordt nog gekeken naar de uitvoerbaarheid, morgen komt een voorstel vanuit de ministeries van Justitie en Veiligheid (JenV), Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en Buitenlandse Zaken (BZ). De voorzitter vat de belangrijkste conclusies samen. Vanuit consistentie en uitlegbaarheid redenerend, is het kwetsbaar om voor bepaalde sectoren een uitzondering te hanteren. Daarom is het advies van de ACC-19 om, afhankelijk van het OMT-advies, of voor alle sectoren het regime van inloop tot 20:00 en harde sluiting om 22.00 of een generieke sluitingstijd om 22:00 uur te hanteren. Het is daarnaast van belang om een stevig handhavingsarrangement op te stellen in overleg met het Veiligheidsberaad. Met betrekking tot quarantaine voor inreis, adviseert de ACC om dit in lijn te brengen met de buurlanden en de interne quarantaineregels. Met betrekking tot het CTB stelt de ACC zich op het standpunt dat het goed is de CTB te blijven inzetten en de booster hierin op te nemen en om de proportionaliteitstoets in gang te zetten. Met betrekking tot het weegmoment, is het advies om het pakket wat langer vol te houden. In het advies zal de ACC-19 ook teruggrijpen op de eerdere adviezen over de langere termijn en de fundamentele keuzes die hierin moeten worden gemaakt.[28]

24

Op 24 januari brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 139e OMT-bijeenkomst. Het OMT beschrijft de epidemiologische situatie en de prognose en adviseert terug te keren naar het pakket met avondsluiting, met een sluitingstijd van 20:00 uur en risicoreducerende maatregelen (zoals CTB, mondkapjes, beperking aantal aanwezigen). Het gaat concreet om het openen van de horeca, de cultuursector, recreatie, publiek bij sportwedstrijden en het toestaan van sportwedstrijden tussen clubs. Het OMT merkt op dat elke versoepeling de zorgketen naar verwachting aanzienlijk zal belasten. Het aantal infecties onder de bevolking zal belangrijk toenemen en omdat zieken ten minste 7 dagen in isolatie gaan, en nauwe contacten minimaal tot 5 dagen na laatste blootstelling in quarantaine, is de invloed op maatschappelijke activiteiten groot en vraagt dit nadrukkelijk communicatie en een brede voorbereiding.

Daarnaast adviseert het OMT het quarantainebeleid te versoepelen van kinderen van 0 tot 12 die worden uitgezonderd van de quarantaineplicht indien zij huisgenoot zijn of een nauwcontact. Voor de leeftijdsgroep van 13 tot 18 jaar adviseert het OMT dat indien zij categorie 1- of 2-contact zijn (dat wil zeggen huisgenoot of overig nauw contact), en niet de afgelopen 8 weken een corona-infectie hebben doorgemaakt, ofwel in quarantaine gaan conform de huidige regels, ofwel met dagelijks zelftesten gedurende 5 dagen na de blootstelling naar school, sport en andere voor de jongeren essentiële activiteiten mogen. Tenslotte adviseert het OMT over de tijdelijke wet maatregelen COVID-19, het klachtenpatroon bij infectie met omikronvariant, de inzet van zelftesten en prioritering in het testbeleid bij schaarste.[29]

Het BAO dat 24 januari bijeen is gekomen, vindt het OMT-advies herkenbaar. Het BAO geeft daarbij het kabinet in overweging de keuze te maken voor 22:00 uur als sluitingstijd. Ten aanzien van het beleid op het gebied van quarantaine adviseert het BAO onderscheid te maken tussen leerlingen op de basisschool en leerlingen op het voortgezet onderwijs. Dit bevordert een heldere en eenduidige communicatie over dit beleid. Tenslotte adviseert het BAO het kabinet het lange termijn testbeleid tegen het licht te houden.[30]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. **Januari 2022**
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Januari

24

Op 24 januari vindt daarnaast een ACC plaats, waarin het onderwerp maatregelen aan bod komt. De hoofdvraag is of de sluitingstijd om 20:00 uur of om 22:00 uur zal vallen. Omdat dit al een grote stap is wordt er vooralsnog niet gekeken naar het aanpassen van de adviezen. Het is daarnaast van groot belang dat de naleving, controle en handhaving door de sector en gemeenten goed op orde is. Deze gemeenschappelijke verantwoordelijkheid en maatschappelijke partners komen op de avond van 24 januari ook aan de orde in het Veiligheidsberaad, waarbij aan de voorzitters expliciet om *commitment* zal worden gevraagd. De mitigerende maatregelen, waaronder CTB, placering, mondkapjes en maximum aantallen aan de hand van de anderhalve meter capaciteit blijven daarnaast van belang om de opening mogelijk te maken. Het meetmoment en de duur van het pakket moeten nog worden bepaald, waarschijnlijk wordt ingezet op een duur van 6 weken met een weegmoment na 3 weken. De voorzitter concludeert dat de ACC adviseert om mee te gaan met de generieke sluiting van 22:00 uur samen met afspraken over stringente naleving, controle en handhaving. Voor meer rust in de besluitvorming, is de ACC voorstander van een besluitvormingscyclus van 6 weken met een weegmoment na 3 weken. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat we in de advisering moeten realiseren dat we al verder gaan dan het OMT adviseert. Daarnaast geeft [ambtelijk VWS] aan voorstander te zijn van *high trust, high penalty* voor de sectoren en om de gedeelde verantwoordelijkheid te dragen. De voorzitter geeft aan dat het advies van ACC-19 is om de booster aan het CTB toe te voegen en om in een gezamenlijke werkgroep een juridische toets te doen. VWS geeft aan dat de afspraak gemaakt is om dit goed uit te werken, het rapport van de TU Delft goed te wegen en het OMT hier ook bij te betrekken.[31]

Op 24 januari vindt een breed coronaoverleg plaats. De NCTV presenteert opties voor een maatregelenpakket vanaf 25 januari. Er worden versoepelingen voorgesteld van de algemene maatregelen.[32]

25

Op 25 januari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom de ontwikkelingen van COVID-19 en de maatregelen die het kabinet in verband daarmee neemt. In de brief van 14 januari heeft het kabinet aangegeven het huidige maatregelenpakket op 25 januari te heroverwegen en te bezien of vanaf 26 januari verdere versoepelingen mogelijk zijn. Op basis van onder andere het OMT-advies, het Sociaal Maatschappelijke en Economische Reflectie en Uitvoeringstoets en gesprekken met het Veiligheidsberaad heeft het kabinet besloten een volgende stap te zetten. Met deze stap wordt breed versoepeld door veel activiteiten mogelijk te maken tussen 05.00 uur en 22.00 uur. Hiermee neemt het kabinet bewust een grotere stap dan het OMT adviseert, en dus een gecalculeerd risico. Deze versoepeling kan dan ook enkel verantwoord plaatsvinden wanneer risicobeperkende maatregelen worden genomen en als die maatregelen worden nageleefd. Daarom heeft het kabinet op 24 en 25 januari nogmaals met de burgemeesters en ondernemersorganisaties gesproken over het belang van naleving, controle en handhaving.

Dit maatregelenpakket geldt in principe tot 9 maart 05.00 uur, waarbij een heroverwegingsmoment plaatsvindt op 15 februari. Met deze versoepeling gaan alle voor het publiek toegankelijke locaties onder voorwaarden open, waarbij een algemene sluitingstijd tussen 22.00 uur en 05.00 uur gaat gelden. Er geldt een bezoekersnorm van geplaceerd 100% van de anderhalve meter-capaciteit (1/3e van de reguliere capaciteit) of één persoon per 5 m^{2} bij doorstroomlocaties. Daarnaast geldt binnen een mondkapjesplicht daar waar de 1,5 meter niet verplicht is, bijvoorbeeld in het openbaar vervoer. De overige maatregelen zoals de placeringsplicht en hygiënemaatregelen blijven van kracht. Daarnaast geldt dat met het (her)openen van de samenleving, het CTB vanaf 13 jaar weer breder ingezet wordt. Naast de sectoren waar het CTB eerder al was ingevoerd, is vanaf morgen het CTB ook verplicht in de niet-uitgezonderde dienstverlening, zoals pret- en dierenparken, spellocaties, en sauna's, wellnesscentra en zonnestudio's. Het CTB gaat niet gelden bij contactberoepen.
De adviezen ten aanzien van een maximale groepsgrootte buiten, het contactadvies detailhandel en het contactadvies 70+ vervallen per direct. Het thuisbezoekadvies, het zelftestadvies, het thuiswerkadvies, het binnenlands- en buitenlands reisadvies, het vakantieadvies en de mondkapjesadviezen blijven van kracht.[33]

Op 25 januari vindt een persconferentie plaats, waarin minister-president Rutte en minister Kuipers toelichten welke coronamaatregelen worden versoepeld. Minister Kuipers geeft aan: "We hebben te maken met een torenhoog aantal besmettingen, met veel mensen thuis, en met een stijging van het aantal coronapatiënten. En toch gaan we vandaag een belangrijke stap zetten". Minister Kuipers geeft aan dat de maatregelen worden versoepeld om een goede reden: nog langer met veel beperkende maatregelen leven, beschadigt de gezondheid en de samenleving.

Minister-president Rutte geeft aan dat het OMT heeft aangegeven dat een algemene sluitingstijd van 20.00 uur onder voorwaarden verantwoord is, maar dat het kabinet na lang wikken en wegen zelfs nog iets verder gaat, met een algemene sluitingstijd van 22:00 uur. Minister-president Rutte geeft aan: "Daar kiezen we voor om 20 min mogelijk uitzonderingen en 20 min mogelijk verschillen te hebben. En nog belangrijker: omdat achter alle begrijpelijke noodkreten van de laatste weken, achter alle acties en alle emotie, zulke grote problemen en spanningen zitten, dat we bewust de grenzen van het mogelijke opzoeken. Op het gevaar af dat we ons over een paar weken weer, dat ons over een paar weken weer jojobeleid wordt verweten, want we nemen vandaag, daar moeten we duidelijk over zijn, gewoon een risico. We hebben daarbij expliciet gesproken over naleving, controle en handhaving met de burgemeesters, maar ook met de horeca en met de cultuursector en met de sportmensen. Maar ik doe vandaag een beroep op iedereen in Nederland. Laat ons er samen - dat zijn al die sectoren en wij, de 17 miljoen Nederlanders - ervoor zorgen dat Nederland verder open gaat, maar dat Nederland dus ook verder open kan blijven. Dat begint met naleving, dus met de regels volgen, en dat doen we allemaal zelf."[34]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

3. Februari 2022

04

Op 4 februari vindt een ACC plaats, waarin onder andere wordt gesproken over het voorstel voor zelftesten in het onderwijs. VWS is niet akkoord omdat dit voorstel kan leiden tot een onrechtmatige aanbesteding. Daarnaast is er discussie over de doelgroepen voor zelftesten in het onderwijs en vanaf welke leeftijd dit moet gelden. VWS en OCW gaan samen kijken om tot een compromis te komen voor de ministerraad (MR). Ook wordt er over zelftesten en quarantaineregels voor stembureauleden gesproken. VWS verzoekt daarbij om scherp het isolatieadvies in de communicatie richting de gemeenten te zetten.[35]

08

Op 8 februari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de korte termijnaanpak met betrekking tot COVID-19 en de doorkijk voor de lange termijn. Het is 27 februari twee jaar geleden dat het eerste geval van corona in Nederland werd geconstateerd. De afgelopen twee jaar is er ingezet op testen, vaccineren en vergaande contactbeperkende maatregelen om overbelasting van de zorg te voorkomen, de kwetsbaren in onze samenleving te beschermen, zicht op het virus te houden en economische en sociale schade zoveel mogelijk te beperken. Twee jaar verder zit Nederland in een andere fase en is het, volgens de minister, tijd om de eerder bepaalde (kabinets-)doelen fundamenteel te herzien. Momenteel kent het coronabeleid vier doelen:

- Acceptabele belasting van de zorg;
- beschermen van kwetsbaren;
- zicht houden op het virus;
- economische en maatschappelijke schade beperken.

De eerste drie doelen zijn aan het begin van de coronacrisis geformuleerd en later aangevuld met het vierde doel. De minister wil nu naar twee gelijkwaardige en nevengeschikte doelen toe:

- sociaal-maatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit;
- toegankelijkheid van de gehele zorgketen voor iedereen.

Het beleid zal niet meer primair gevoerd worden vanuit de belasting van de zorg, maar vanuit een breder perspectief, zowel op de maatschappelijke en sociaaleconomische kant als op de zorg. De nevengeschiktheid van de doelen blijkt onder andere uit het feit dat zij op elkaar ingrijpen: een toegankelijke zorgketen is noodzakelijk voor de vitaliteit en continuïteit van de samenleving en economie; omgekeerd kan de zorg niet zonder een vitale samenleving en economie die zo veel als mogelijk doorgang kan vinden. Het kabinet heeft veel in gang gezet om tot de aanpak voor de lange termijn te komen. Zo wordt in samenwerking met experts gewerkt aan fundamentele herzieningen in (onder andere) het zorgdomein, maatregelen, de besluitvorming en communicatie. Hierover zijn er ook gesprekken gaande met de (regio)burgemeesters en het Veiligheidsberaad.[36]

10

Op 10 februari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de versoepelingen die het kabinet voorstelt per 18 februari in te laten gaan. Het OMT is gevraagd deze te beoordelen. De minister geeft aan dat in de korte termijnaanpak COVID-19 (zie 8 februari) twee nieuwe gelijkwaardige en nevengeschikte, kabinetsdoelen ter uiting komen:

a. Sociaalmaatschappelijke en economische continuïteit/vitaliteit.
b. Toegankelijkheid van de gehele zorgketen voor iedereen.

Met de besluitvorming van 25 januari heeft het kabinet een eerste stap gezet in deze verandering, aldus minister Kuipers.

Op basis van het epidemiologische beeld en tegen de achtergrond van de twee nieuwe kabinetsdoelen, stelt het kabinet nu een aantal versoepelingen voor per 18 februari. De versoepelingen die door het kabinet overwogen worden zijn:

- Sluitingstijden verruimen naar 01.00 uur.
- CTB-plicht met inzet van 3G in huidige CTB-plichtige sectoren handhaven.
  - Met inzet van CTB (3G) kan in CTB-plichtige sectoren de veilige afstandsnorm, placeringsplicht en mondkapjesplicht los kan worden gelaten tot een maximum van 500 bezoekers. Bij meer dan 500 bezoekers geldt een placeringsplicht en mondkapjesplicht bij verplaatsing.

Het kabinet overweegt daarnaast het thuiswerkadvies te versoepelen naar maximaal de helft van de tijd naar het werk, het thuisbezoekadvies van maximaal 4 personen per dag en het binnenlandse reisadvies met ingang van woensdag 16 februari aanstaande los te laten.[37]

11

Op 11 februari stuurt minister Kuipers een reactie op het verzoek van de Commissie inzake de goedkeuringswetten verlenging geldingsduur Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (Twm) naar de Tweede Kamer. Het kabinet heeft het voornemen om in navolging van het 139e OMT-advies de Twm in de periode van 1 maart 2022 tot 1 juni 2022 te behouden. De Twm biedt het wettelijk kader voor eventueel te nemen maatregelen. Om de nu van kracht zijnde ingrijpende maatregelen niet langer dan noodzakelijk te laten bestaan, is voorzien in diverse besluitvormingsmomenten. De minister benadrukt dat het behouden van een bepaling van de Twm niet automatisch betekent dat ook de op grond van die bepaling vastgestelde maatregelen blijven gelden.[38]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. **Februari 2022**
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Februari

14

Op 14 februari brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 142e OMT-bijeenkomst. Het OMT heeft kennisgenomen van de voorgenomen versoepelingen. Het OMT geeft aan dat de modelleringsstudies laten zien dat versoepelingen waarschijnlijk slechts een beperkt effect hebben op de piekbezetting in de ziekenhuizen en op de IC, ervan uitgaande dat in de loop van de week de piek van de besmettingen is bereikt. Het OMT acht de versoepelingen zoals voorgesteld daarom verantwoord. Dit doet het OMT met de disclaimer van de opkomst van een nieuwe virusvariant. Tevens wil het OMT een aantal kanttekeningen maken. Zo moet de maatschappij zich voorbereiden op de gevolgen van de versoepelingen, aangezien meer mensen in isolatie zullen moeten gaan, hetgeen leidt tot uitval van personeel in diverse sectoren. Daarnaast is het van belang om handelingsperspectief te bieden aan kwetsbare personen.

Ten aanzien van het gebruik van het CTB, adviseert het OMT om in de huidige fase van de epidemie het CTB op te plussen met de boostervaccinatie, voor gebruik in die CTB-plichtige sectoren waarin wordt overwogen de veilige afstandsnorm, placeringsplicht en mondkapjesplicht onder condities los te laten. Daarnaast adviseert het OMT om 1G te gebruiken voor grote, hoogrisico-evenementen (ongeplaceerd, meer dan 500 personen) zolang er sprake is van een epidemiologische situatie met hoge incidentie zoals momenteel het geval is. Het OMT adviseert de basismaatregelen ook op de langere termijn te handhaven en maatregelen op te schalen indien de situatie dit vereist. Het OMT wijst op het belang van zonder drempel beschikbaar stellen van zelftesten en adviseert het gebruik daarvan te bevorderen. Tot slot adviseert het OMT het thuiswerkadvies niet ineens, maar gefaseerd af te bouwen. Het OMT adviseert voor bewoners van langdurige zorg instellingen, die minder dan 3 maanden geleden een infectie met de deltavariant hebben doorgemaakt, te overwegen de tijd tussen doorgemaakte infectie en de booster te bekorten tot 8 weken en hen zo snel mogelijk een boostervaccinatie te geven. Tenslotte adviseert het OMT de isolatieduur van een positief getest persoon, conform de recente adviezen van de Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding (ECDC), in te korten van 7 dagen naar 5 dagen, mits deze persoon dan ook minimaal 24 uur klachtenvrij is.[39]

Op 14 februari wordt het OMT advies in het DOC-19 overleg besproken. VWS geeft een samenvatting van het 142e OMT-advies. Daarnaast geeft VWS aan dat het OMT nog geen advies heeft gegeven over het loslaten van de 1,5 metermaatregel. De procedure richting de Raad van State voor het loslaten van deze maatregel zal, in afwachting van een concreet OMT-advies hierover, alvast opgestart worden. Er worden diverse vragen gesteld over het OMT-advies waarop VWS reageert:

- 3G heeft een effect. De boostervaccinatie incorporeren is op zeer korte termijn niet uitvoerbaar en niet logisch wanneer het CTB steeds minder ingezet zal worden.
- Het RIVM laat weten dat in 13 procent van de gevallen een herinfectie optreedt. Zelftesten blijft dus belangrijk om te monitoren waar klachten vandaan komen.
- Over het perspectief voor mensen met een kwetsbare gezondheid wordt binnen VWS nagedacht.
- Voor welke termijn het nieuwe thuiswerkadvies zal gelden is onderdeel van de besluitvorming op dinsdag.
- Er waren twijfels over de effectiviteit van testen bij de omikronvariant, maar onderzoek heeft bevestigd dat testen wel effectief is.
- VWS verwacht dat het gebruik van mondkapjes tijdens het zitten in het mbo en ho onderdeel zal zijn van de versoepelingen waarover morgen besluitvorming plaatsvindt.

VWS geeft aan dat na 25 februari een nieuw besluitvormingsmoment geprikt moet worden. Idealiter wordt daarbij rekening gehouden met zo snel mogelijk versoepelen enerzijds en anderzijds lang genoeg wachten om effecten van de versoepelingen te kunnen waarnemen.[40]

Het BAO dat 14 februari bijeen is gekomen, is verheugd dat het OMT de voorgenomen versoepelingen verantwoord vindt. Het BAO adviseert de aanpassing van de isolatieduur, met het oog op de benodigde voorbereidingstijd, op 18 februari in te laten gaan.[41]

15

In het DOC-19 van 15 februari wordt het epidemiologisch beeld toegelicht door VWS.

- De r-waarde is gedaald naar 0,98 en is voor het eerst sinds lange tijd onder de 1.
- Het totaal aantal opgenomen covidpatiënten is 1656, waarvan 181 op de IC en 1475 in de kliniek.
- Sinds het weekend is een daling zichtbaar in het aantal gemelde positieve gevallen. Dat aantal is vandaag 53548. Dit getal is een realistische weergave, omdat de nameldingen als gevolg van storingen in het systeem inmiddels geweest zijn.
- Het percentage positief in de teststraten is 58,1 procent.

Naar voren komt ook dat de route CTB voor derdelanders[42] van start is gegaan. VWS geeft aan dat gekozen is voor een gefaseerde opstart en dat na het loket in Amsterdam loketten komen in Rotterdam en Den Haag.[43]

Op 15 februari presenteert NCTV voor het MCC de “besluitvorming maatregelenpakket 15 februari 2022”. Voorgesteld worden getrapte versoepelingen om per 15 februari en 25 februari de maatregelen te versoepelen. Het besluit over 18 februari is eerder al genomen. De maatregelen zullen dezelfde dag aan de Tweede Kamer en via persconferentie bekend gemaakt worden.

Het aantal besmettingen is op dat moment hoog en de omikron-variant is dominant. De effecten (opnamen en bezetting) in de zorg zijn vooralsnog beperkt. Tegelijkertijd is de druk op de zorg nog niet weg en neemt het aantal besmettingen nog altijd toe. De behoefte in de samenleving om te versoepelen en om nog (deels-)gesloten sectoren verder te openen is groot. Ook wordt nu zoveel mogelijk ruimte gegeven met inzet van een aantal mitigerende maatregelen. Daarnaast wordt per 25 februari 2022 de 1.5 meter losgelaten.[44]

Op 15 februari informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot COVID-19 en de versoepelingen die doorgevoerd worden. Per direct vervallen het thuisbezoekadvies en het binnenlands reisadvies. Het thuiswerkadvies wordt versoepeld naar werk maximaal 50% van de werktijd op het werk. Dat betekent: blijf thuiswerken als het kan, en ga naar kantoor voor maximaal de helft van de werktijd. De overige basismaatregelen (thuis te blijven bij klachten en zo snel mogelijk testen, in isolatie gaan na een positieve test, opvolgen van de hygiënemaatregelen, zorgen voor voldoende frisse lucht) en het advies om een zelftest te doen wanneer je op bezoek gaat of naar een drukke plek blijven onverminderd van kracht. Daarbij geldt dat het isolatieadvies per 18 februari na een positieve test, conform het OMT-advies, wordt teruggebracht van 7 dagen naar 5 dagen (indien 24 uur klachtenvrij) en de maximale isolatieduur wordt teruggebracht van 14 dagen naar 10 dagen.

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. **Februari 2022**
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Februari

15

Per 18 februari zullen de generieke sluitingstijden worden ingeperkt van 22.00 uur tot 05:00 uur naar 01.00 tot 05.00 uur. Daarnaast kan met de inzet van het CTB op basis van 3G op CTB-plichtige locaties bovendien de veilige afstandsnorm, de bezoekersnorm van maximaal 1.250 personen, de placeringsplicht en de mondkapjesplicht losgelaten worden. Daarbij geldt wel een maximum aantal bezoekers van 500 per zelfstandige ruimte. Bij meer dan 500 bezoekers blijft de placeringsplicht en mondkapjesplicht bij verplaatsing van kracht. Deze inzet van het CTB op basis van 3G blijft verplicht tot het moment dat de anderhalvemeternorm vervalt, wat voorzien is voor 25 februari.

De versoepeling van de maatregelen betekent dat er ook meer ruimte komt in het onderwijs. In het primair en voortgezet onderwijs mogen ouders/verzorgers en andere externen weer de school in. Bovendien vervallen de maatregelen rond de groepsgrootte, waardoor in het primair en voortgezet onderwijs geen sprake meer is van cohortering op niveau van klas/groep. Voor het mbo en het ho betekent dat dat de maximale groepsgrootte van 75 personen per individuele ruimte vervalt. Als vanaf 25 februari de afstandsregel vervalt, dan zal die ook in het onderwijs, voor zover aan de orde, komen te vervallen.

In aanvulling op de versoepelingen die ingaan per 18 februari, heeft het kabinet besloten om per 25 februari opnieuw een aanzienlijke stap naar normalisering te zetten en een aantal aanvullende versoepelingen door te voeren. Vanaf 25 februari zullen de generieke sluitingstijden komen te vervallen. Daarnaast heeft het kabinet besloten om de voorhangprocedure bij beide Kamers der Staten-Generaal te starten die er in voorziet dat per 25 februari de veilige afstandsnorm komt te vervallen. Ook vervallen de daarmee samenhangende maatregelen als placeringsplicht, bezoekersnorm, mondkapjesplicht, gescheiden bezoekersstromen, de hygiënemaatregelen op locatie en de gezondheidscheck en registratie. Daarmee zal dan ook de CTB-plicht op basis van 3G op deze CTB-plichtige locaties vervallen. Per 25 februari wordt het voor ongeplaceerde activiteiten binnen in CTB-plichtige sectoren bij meer dan 500 bezoekers per zelfstandige ruimte mogelijk om open te gaan wanneer hier 1G (iedereen testen voor toegang) wordt ingezet. Daarmee kunnen onder deze voorwaarden ook de (nacht)horeca, ongeplaceerde evenementen en de vertoning van kunst en cultuur, zoals concerten weer open gaan of doorgang vinden. Doorstroomlocaties zijn hiervan uitgezonderd.[45]

Op 15 februari vindt een persconferentie plaats, waarin minister Kuipers toelicht hoe Nederland in drie stappen weer open gaat. Minister Kuipers legt uit waarom dat belangrijk is: “We zijn beter tegen het virus bestand. Dankzij vaccins en boosterprikken. En dankzij de immuniteit die mensen opgebouwd hebben doordat ze besmet zijn geweest. En bovendien is die omikronvariant minder ziekmakend. Daarmee wegen ook andere belangen weer zwaarder mee. Want we kunnen niet zonder zorg. Maar we kunnen ook niet zonder elkaar. Jongeren moeten hun vleugels kunnen uitslaan, elkaar kunnen ontmoeten. We moeten weer kunnen genieten van sport. Ondernemers moeten weer kunnen bouwen aan hun levenswerk. We snakken naar cultuur, naar uitgaansleven. Ook dat is onmisbaar voor een gezonde samenleving.” De minister vertelt ook: “Alles gaat dus weer open. Niet in 1 keer. Maar in stappen. Het zijn wel gróte stappen en we zetten ze snel achter elkaar. Waarbij we uiteraard ook oog hebben voor de kwetsbaren in onze samenleving”.[46]

21

Op 21 februari debatteert de Eerste Kamer met minister Kuipers over de wijziging Wet publieke gezondheid (Wpg) in verband met het coronavirus. Op 28 januari 2020 is een ministeriële regeling gebaseerd op de Wpg vastgesteld. Hierdoor behoort COVID-19 tot groep A van de infectieziekten van de Wpg. Daarmee ontstaat in de eerste plaats een wettelijke meldingsplicht voor deze infectieziekte. In de tweede plaats zijn hiermee alle bestrijdingsbevoegdheden uit de Wpg geactiveerd. In de derde plaats wordt de minister voor Medische Zorg verantwoordelijk voor de leiding van de bestrijding van deze ziekte. Met het wetsvoorstel waarover de Eerste Kamer maandag debatteerde wordt de ministeriële regeling in de Wpg opgenomen. De Eerste Kamer heeft het voorstel op 22 februari 2022 na hoofdelijke stemming aangenomen.[47]

22

In het DOC-19 van 22 februari komt wederom het epidemiologische beeld op tafel. Op dat moment is het beeld rustig. Het aantal besmettingen loopt terug, hoewel de grootste daling eruit is.
Het epidemiologische beeld is als volgt:

- Vandaag worden 34.683 positief geteste personen gemeld.
- Het aantal ziekenhuis- en IC-opnamen laat een stabiel beeld zien: gemiddeld tussen de 150-200 ziekenhuisopnames per dag en 10-15 IC-opnames. Het aantal besmettingen in verpleeghuizen neemt iets toe, maar er is geen sprake van grote uitbraken.
- Er is sprake van een stabiel beeld ondanks de versoepelingen.

VWS geeft aan dat de testbereidheid is toegenomen door de grote beschikbaarheid van zelftesten. In het rioolwater is een afname van de virusvracht zichtbaar, maar het niveau is nog steeds hoog. Dat correspondeert met het hoge aantal besmettingen.

Er zal een boostervaccinatie na het Janssen-vaccin beschikbaar komen. Er wordt gesproken over de mogelijkheden om het aanbod van deze booster sneller te laten plaatsvinden, en over de rechtmatigheid van de uitgaven waarover overleg met het ministerie van Financiën moet plaatsvinden voordat het voorstel kan worden doorgezet naar het ACC.

Verder wordt gesproken over het afschaffen van de check uitzonderingscategorie EU-inreisverbod waarbij VWS aangeeft in te stemmen met de oproep om in de uitvoering over te stappen van een papieren Digitaal Corona Certificaat (DCC) naar een digitaal DCC. Dit onderwerp wordt ook doorgezet naar het ACC.[48]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. **Maart 2022**
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

4. Maart 2022

08

Tijdens het DOC-19 van 8 maart komt het epidemiologische beeld van dat moment naar voren, door VWS toegelicht:

- De piek in het aantal besmettingen lijkt af te zwakken. De ziekenhuisbezetting is licht toegenomen, voornamelijk in de kliniek en niet in de IC. Het is te vroeg om te kunnen spreken van een trend.
- In de teststraat is sprake van een hoog percentage positieve tests van rond de 70%.
- De r-waarde die op 8 maart gepubliceerd wordt is 1,0.
- Een hoog aantal nieuwe besmettingen is te zien in de zuidelijke veiligheidsregio's. In het noorden lijken het aantal besmettingen af te nemen.

Daarnaast wordt in dit DOC-19 over de maatregelen voor reizen gesproken. Voor derdelanders geldt op dit moment een testverplichting, ook bij volledige vaccinatie. In buurlanden geldt deze verplichting niet. Het voorstel is dat de extra testverplichting voor derdelanders vervalt bij vaccinatie en herstel, om de regels in lijn te brengen met buurlanden en de EU-richtlijn die binnenkort aangepast zal worden.[49]

14

Op 14 maart brengt het OMT advies uit over de situatie rondom de COVID-19-pandemie, naar aanleiding van de 144e OMT-bijeenkomst. De adviesaanvraag van VWS is of het OMT kan reflecteren op het laten vervallen van de volgende maatregelen en adviezen binnen de huidige epidemiologische omstandigheden:

- De inzet van 1G voor ongeplaceerde binnenactiviteiten met meer dan 500 mensen;
- De mondkapjesplicht in en rond het openbaar vervoer, ander bedrijfsmatig personenvervoer, op de luchthaven (en eventueel in het vliegtuig);
- Het thuiswerkadvies;
- De generieke adviezen bij bezoek of drukte over het gebruik van mondkapjes, zelftesten en het elkaar de ruimte geven.

Gezien de huidige hoge incidentie en onzekerheid omtrent de druk op de zorg in de komende weken adviseert het OMT om een aantal basismaatregelen en generieke adviezen in stand te houden namelijk:

- Vaccinatie blijven stimuleren, waaronder de boostervaccinatie en herhaalvaccinatie voor met name 70+ en kwetsbaren;
- (Zelf-)testen bij klachten blijven stimuleren en (zelf)testen laagdrempelig beschikbaar houden;
- De basishygiëneregels te blijven benadrukken (handen wassen, hoesthygiëne, afstand houden bij drukte, goed ventileren, bij klachten (zelf)testen en thuisblijven);
- Gedeeltelijk thuiswerkadvies niet te laten vervallen maar thuiswerken blijvend stimuleren;
- Huidige isolatie en quarantaine adviezen in stand te houden;
- In sectoren met een verhoogd risico werkgevers te stimuleren om het veilig en verantwoord werken mogelijk maken en het gesprek aan te gaan met de eigen werknemers hoe dit te regelen.

Wat betreft het gebruik van mondneusmaskers in het openbaar vervoer stelt het OMT dat zolang er sprake is van een hoge infectiedruk het algemeen gebruik ervan een meerwaarde heeft, om kwetsbaren te beschermen en hen de kans te geven op een verantwoorde manier met het openbaar vervoer te reizen. Reizen met het openbaar vervoer is voor velen van hen namelijk geen vrije keuze, maar noodzaak. Of dit een verplichting zou moeten zijn, acht het OMT een keuze aan het kabinet. Het OMT kan instemmen met het beëindigen van de inzet van 1G voor ongeplaceerde binnenactiviteiten met meer dan 500 personen en voor meerdaagse evenementen met meer dan 500 bezoekers die binnen plaatsvinden. De meerwaarde van deze maatregelen in de huidige epidemiologische situatie is naar oordeel van het OMT beperkt.[50]

Op 14 maart vindt een DOC-19 plaats. Er wordt o.a. gesproken over de besluitvorming die op 15 maart zal plaatsvinden. De NCTV geeft aan dat het algemene beeld is dat het aantal infecties hoog is, maar dat het aantal IC-opnames beheersbaar is. Het is echter onzeker hoe de komende maanden eruit zullen zien, met een toename van influenza en mogelijk een afname van immuniteit. VWS vult aan dat het op de IC relatief rustig is, maar dat de laatste paar dagen wel een flinke toename in ziekenhuizen te zien is. Bovendien hebben we te maken met een tweede variant van omikron, waardoor veel mensen binnen korte tijd twee keer besmet zijn. De stijging in de ziekenhuizen zal naar verwachting te maken hebben met de voorjaarsvakantie in het zuiden van het land en zal in dat geval ook binnenkort weer afnemen.

De NCTV licht toe wat op dinsdag 15 maart voor ligt ter besluitvorming in de MCC:

- Het dringende advies om elkaar de ruimte te geven loslaten, ondanks dat het OMT adviseert om bij drukte afstand te houden.
- De basismaatregelen behouden.
- 1G laten vervallen.
- Het preventieve zelftestadvies in het onderwijs laten vervallen.
- De mondkapjesplicht in en om het OV veranderen in een mondkapjesadvies.
- Het thuiswerkadvies laten vervallen en in plaats daarvan overgaan op structurele afspraken tussen werkgevers en werknemers.
- Wel of geen mondkapes op de luchthaven na de security en in het vliegtuig is een expliciet bespreekpunt in de ACC.
- Het quarantaine- het isolatieadvies worden nog nader bekeken, evenals de gezondheidsverklaring voor passagiers.

VWS geeft aan dat quarantaine naar verwachting op termijn zal worden ingekort of afgeschaft. Isolatie is in alle gevallen nog nuttig, volgens het OMT. Verder geeft VWS aan dat het onderscheid tussen -met en door corona- in de cijfers wel gemaakt kan worden, maar nog niet op dagelijkse basis. Bovendien is de minister van VWS geen voorstander van het rapporteren van dit cijfer, omdat dit grote administratieve lasten voor ziekenhuizen oplevert. De NCTV geeft aan dat het OMT het besluit over mondkapjes in en rond het openbaar vervoer aan het kabinet laat. Het OMT ziet nog wel enige toegevoegde waarde in mondkapjes dragen in het openbaar vervoer. Daarnaast stelt het OMT dat het DCC op dit moment geen toegevoegde waarde heeft in verband met omikron. Het ministerie van Financiën stelt dat het advies van het OMT om het isolatieadvies los te laten bekeken moet worden in het kader van de lange termijn. Bij het scenario 'griep en verkoudheid' past geen isolatieadvies van vijf dagen.[51]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. **Maart 2022**
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Maart

14

Op 14 maart vindt een ACC plaats, waarin het onderwerp maatregelen op de agenda staat. De NCTV licht toe dat de versoepeling getrapt gaat en dat voorgesteld wordt om morgen per direct een aantal adviezen te versoepelen. Dat betekent dat:

- Het zelftestadvies in het onderwijs vervalt;
- Het dringende advies om elkaar de ruimte te geven vervalt;
- Het generieke zelftestadvies versoepelt tot zelftesten bij klachten;
- Het thuiswerkadvies vervalt en wordt omgezet in structurele afspraken met werkgevers over hybride werken.

De NCTV vervolgt dat wordt voorgesteld om per 23 maart (vanwege de week nahang) maatregelen te versoepelen. Dat betekent dat:

- De 1G-plicht bij evenementen van meer dan 500 personen komt te vervallen;
- DCC en het testbewijs voor inreizigers uit derde landen komt te vervallen;
- De mondkapjesplicht in en rond het openbaar vervoer en ander bedrijfsmatig personenvervoer wordt omgezet in een generiek mondkapjesadvies.

De NCTV meldt dat het ministerie van IenW voorstelt om de mondkapjesplicht na de security en in het vliegtuig te blijven inzetten. Ten slotte licht de NCTV toe dat de basismaatregelen, het generieke mondkapjesadvies en de adviezen voor mensen die zich zorgen maken over hun gezondheid resteren. De voorzitter merkt op dat een aanpassing van het thuiswerkadvies los van COVID-19 zou moeten zijn en dat de brief over hybride werken breder dan COVID-19 zou moeten zijn. [Ambtelijk VWS] reageert op de overige opmerkingen en vragen. [Ambtelijk VWS] bevestigt dat het OMT adviseert om isolatieregels te behouden en dat het OMT quarantaine koppelt aan de hoge incidentie en daarom adviseert om die voorlopig te behouden. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat in het vervolg eventueel het RIVM hierover om advies gevraagd kan worden, op de geëigende besluitvormingsmomenten. Ten slotte meldt zij dat op 17 maart de teststrategie wordt besproken in de ACC-19 en dat het OMT op dit punt met een aanvullend advies komt eind deze week. De voorzitter concludeert dat de wens in de ACC-19 leeft om het quarantaineadvies te versoepelen en dat de ACC instemt met de voorgestelde maatregelen, met de notie dat nog wordt gekeken naar een explicitering van de hygiënemaatregelen.[52]

15

Op 15 maart informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. De minister schrijft dat het kabinet op 15 maart heeft besloten om de geldende maatregelen grotendeels los te laten. Hoewel de incidentie hoog is en de ziekenhuisopnames toenemen, verwacht het OMT niet dat dit aanleiding zal geven tot zeer hoge ziekenhuis- en IC-bezetting. Zij verwacht tevens dat dit van korte duur zal zijn. Het kabinet vindt het daarom verantwoord om verder te versoepelen. In lijn met het advies van het OMT houdt het kabinet daarbij een aantal basismaatregelen en generieke adviezen in stand. Deze blijven, gelet op de hoge incidentie en onzekerheid omtrent de druk op de zorg, onverminderd van belang.

De volgende (basis)maatregelen en generieke adviezen blijven van kracht:

- Het dringend advies om thuis te blijven bij klachten en zo snel mogelijk te (zelf)testen.
- Het dringend advies om in isolatie te gaan na een positieve test.
- Het dringend advies om hygiënemaatregelen (zoals handen wassen) te volgen.
- Het dringend advies om te zorgen voor voldoende frisse lucht.
- Het dringend advies om in quarantaine te gaan als je een huisgenoot of een nauw contact bent van iemand met corona. Uitgezonderd van het quarantaineadvies voor nauwe contacten zijn:
  - Personen die in 2022 positief op corona zijn getest;
  - Personen die langer dan een week geleden een booster hebben gehad;
  - Personen van wie uit overleg met hun werkgever blijkt dat aanwezigheid op de werkplek noodzakelijk is en voldoen aan de in overleg tussen werkgever en werknemer gestelde voorwaarden;
  - Personen jonger dan 18 jaar.
- Generiek mondkapjesadvies daar waar het druk is. Dit advies geldt onder andere in openbaar vervoer als het druk is.
- Mondkapjesplicht in het vliegtuig en op de luchthaven na de security.
- Voor iedereen die naar Nederland reist is het advies om een zelftest te doen op de dag van aankomst en op dag 5.
- Verplichte ventilatienormen in de horeca zoals opgenomen in de Twm blijven van kracht.

Per 15 maart komen de volgende adviezen te vervallen dan wel worden ze versoepeld:

- Het dringend advies om elkaar ruimte te geven vervalt.
- Het preventief zelftestadvies zonder klachten vervalt; daarentegen blijft het advies om een (zelf)test af te nemen bij klachten in stand.
- Het preventief zelftestadvies in het onderwijs vervalt.
- Het generiek mondkapjesadvies wordt een advies een mondkapje te dragen “daar waar het druk is”.
- Het thuiswerkadvies vervalt en wordt omgezet in een oproep aan werkgevers en werknemers om onderling afspraken te maken om hybride werken blijvend te stimuleren.

Met de aanpassing van de Tijdelijke regeling COVID-19 vervallen per 23 maart (in verband met de week nahang) de volgende maatregelen:

- De inzet van het CTB-1G (testen voor toegang) in de daartoe aangewezen sectoren voor ongeplaceerde activiteiten binnen met meer dan 500 bezoekers vervalt.
- Het verplichte test-, herstel-, of vaccinatiebewijs voor EU-burgers (DCC) bij het inreizen in Nederland vervalt.
- Voor niet-EU burgers: verplichte test bij het inreizen vervalt, het EU-inreisverbod blijft van kracht. Hierop zijn uitzonderingen (bijv. voor gevaccineerden en voor herstelden uit een land waarvoor een DCC-equivalentbesluit geldt).
- De mondkapjesplicht in en rond het openbaar vervoer vervalt.

Bij deze versoepelingsstap dringt het kabinet er op aan om rekening te blijven houden met elkaar. Het kabinet blijft het gebruik van mondkapjes adviseren daar waar het druk is.[53]

Naar aanleiding van het verzoek van Tweede Kamerlid Tielen (VVD) in het debat van 16 februari 2022, om een overzicht te geven van de maatregelen die de afgelopen twee jaar zijn ingezet om COVID-19 te bestrijden, heeft minister Kuipers dit overzicht als bijlage aan de stand-van-zakenbrief toegevoegd. Voor dit overzicht van alle ingezette maatregelen sinds het begin van de pandemie, zie de bijlage bij deze tijdlijn.

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. **Maart 2022**
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Maart

15

Op 15 maart vindt een persconferentie plaats, waarin minister Kuipers vertelt welke coronamaatregelen worden opgeheven. Minister Kuipers legt uit dat ondanks het aantal besmettingen en de aantallen patiënten die dagelijks opgenomen worden in het ziekenhuis, de zorg en de ziekenhuizen het goed aankunnen en het gelukkig zo is dat het aantal mensen dat echt ernstig ziek wordt en IC-zorg nodig heeft, heel erg laag is. In die setting is het volgens minister Kuipers mogelijk en verstandig om verder te versoepelen. De minister benadrukt dat adviezen als frequent handen wassen, afstand houden waar mogelijk en indien nodig gebruik maken van een mondkapje nog steeds belangrijk zijn. Ook benadrukt minister Kuipers het belang van het testen bij klachten en het in isolatie gaan als je positief test.[54]

16

Op 16 maart wordt in het DOC-19 gesproken over de actuele epidemiologische situatie:

- Het aantal positief geteste personen is iets boven de 60.000. Het 7-daagsgemiddelde is 59.000. Na de piek van de wintersport en carnaval lijkt een dalende trend ingezet wat betreft de besmettingen.
- Het 7-daagsgemiddelde van de ziekenhuisopnames is 239,7 en van de IC-opnames is dat 15,9. [55]

22

In het DOC-19 van 22 maart komt het epidemiologische beeld weer naar voren.

- De nieuwe r-waarde is 0,87.
- Vandaag zijn er ruim 40.000 positief geteste personen. Dat is meer dan de voorgaande dagen, maar wel minder dan tijdens de piek na carnaval.
- Het 7-daagsgemiddelde nieuwe opnames kliniek is 229,4. Dat is niet weinig, maar nog niet zorgelijk.
- Het 7-daagsgemiddelde nieuwe opnames IC is 18.
- Het aantal besmettingen in verpleeghuislocaties is relatief hoog, maar dit heeft hele andere gevolgen dan een tijd geleden, toen veel bewoners nog niet (volledig) gevaccineerd waren.

VWS geeft aan dat het OMT de verwachting heeft uitgesproken dat de bezetting zal dalen. Die daling is met name ingezet in de jongere leeftijdscategorieën. De piek in de oudere leeftijdscategorieën volgt iets later. VWS geeft aan dat de bescherming van het vaccin tegen ziekenhuisopname nog steeds 90 procent is. Dat verklaart waarom het hoge aantal besmettingen niet tot grote problemen leidt, maar dit is wel een wankel evenwicht. In de media verschuift corona naar de achtergrond. Morgen vervallen de laatste maatregelen. In dat kader is er aandacht voor kwetsbaren die zich zorgen maken over hun bescherming.[56]

23

Op 23 maart vervallen bijna alle maatregelen, zie de publiekscommunicatie in bijlage 2.

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Aanvullende informatie

Op 23 maart 2022 vervallen vrijwel alle maatregelen ter bestrijding van COVID-19. Deze datum vormt daarmee in principe het einde van alle tijdlijnen. Na deze datum hebben nog een aantal gebeurtenissen plaatsgevonden die relevant zijn om een totaalbeeld te schetsen in het kader van de reconstructie. In dit hoofdstuk worden deze gebeurtenissen beschreven.

5. Maart 2022

29

Op 29 maart komt onder andere het epidemiologische beeld in het DOC-19 aan de orde. Er zijn op dat moment ruim 2.000 patiënten opgenomen in het ziekenhuis, waarvan 123 op de IC. Het 7-daagsgemiddelde nieuwe opnames in de kliniek is 212,4. Het 7-daagsgemiddelde nieuwe opnames op de IC is 15,3. Beiden zijn gedaald. In verpleeghuizen is wel een stijging te zien van een aantal locaties per dag.

Daarnaast wordt in het DOC-19 gesproken over de zesde verlenging van de Twm. VWS licht toe dat de huidige Twm loopt tot 1 juni. Omdat nieuwe oplevingen kort daarna niet uitgesloten kunnen worden, wordt nu voorgesteld om de wet voor de zesde keer te verlengen. Er vindt discussie plaats over de mogelijkheden van de wet en het belang van verlenging. [Ambtelijk VWS] constateert dat er steun is voor doorgeleiding van dit voorstel naar de ACC-19.[57]

31

Op 31 maart wordt de verlenging van de Twm vervolgens besproken in het ACC-19 overleg. De aanwezigen komen tot de conclusie dat een eventuele verlenging wordt overgelaten aan de Kamer, tot de beslissing van de Kamer lijkt het noodzakelijk om de TWM voor de zesde keer te verlengen. [58]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

6. April 2022

05

Op 5 april staat in het DOC-19 het beeld en de heroverweging maatregelen en adviezen geagendeerd. Wat betreft de heroverweging maatregelen en adviezen licht VWS toe dat het OMT 144e advies heeft geadviseerd over de transitiefase. Het RIVM heeft informeel aangegeven dat zij willen adviseren om het quarantaineadvies te laten vervallen. Daarom het voorstel om een pakket van resterende maatregelen en adviezen voor te leggen aan het RIVM voor advies. Het betreft vier maatregelen/adviezen:

1. Quarantaineadvies,
2. Mondkapjesplicht,
3. Generiek mondkapjesadvies,
4. Zelftest op dag 0 en dag 5 na reizen.

Daarvoor ligt een procesvoorstel om hierover advies aan RIVM te vragen en dat op 13 april 2022 in een extra ACC-19 Actua te bespreken en in besluitvorming te brengen in de MCC-19 op dinsdag 19 april. Na bespreking van dit onderwerp concludeert de voorzitter dat voorafgaand aan de komende ACC-19 VWS en IenW bilateraal contact hebben over mondkapjesplicht en dat contact is tussen de ministeries van VWS, Financiën Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Economische Zaken en Klimaat (EZK) over het isolatieadvies. VWS zoekt met BZ nog contact over de formulering van de adviesaanvraag ten aanzien van reizen.

IenW stelt voor om de gezondheidsverklaring af te schaffen. Het DOC-19 stemt in met het afschaffen van de gezondheidsverklaring. De voorzitter concludeert dat dit onderwerp gelijk loopt met de integrale besluitvorming en stelt voor om deze daarom integraal mee te nemen in de besluitvorming richting ACC-19 Actua en MCC van 19 april[59].

07

Op 7 april staat het proces heroverweging maatregelen en adviezen op de agenda van het ACC. [Ambtelijk VWS] licht mondeling toe dat VWS voornemens is om het RIVM om advies te vragen over een aantal van de maatregelen en adviezen die nog gelden. Dat zijn het quarantaineadvies, de mondkapjesplicht in vliegtuigen, mondkapjesadvies, het zelftestadvies en het isolatieadvies. Verwacht wordt dat het RIVM half april advies hierover zal geven.

13

Op 13 april adviseert het RIVM VWS over quarantaine-, isolatie- en mondneusmaskerbeleid. Het RIVM geeft aan dat de adviezen voor quarantaine en isolatie proportioneel dienen te zijn: de opbrengst van de maatregelen moet in verhouding staan tot de negatieve effecten ervan op het individu en de maatschappij. Ook moeten adviezen laagdrempelig opgevolgd kunnen worden. Op grond hiervan adviseert het RIVM het quarantaineadvies te laten vervallen, maar wel duidelijke gedragsadviezen te geven voor blootgestelde contacten. Het afschaffen van het isolatieadvies voor personen die positief zijn getest en daarmee evident besmettelijk zijn, is op dit moment te vroeg volgens het RIVM, gezien de dalende, maar toch nog hoge aantallen besmettingen.

Het advies voor het algemene publiek om een mondneusmasker te dragen op drukke plekken kan volgens het RIVM komen te vervallen. Nu de nadruk steeds meer ligt op eigen verantwoordelijkheid, is dit ook de boodschap die gegeven kan worden wat betreft het dragen van een mondneusmasker, waarbij de focus van gebruik bij drukke plaatsen verlegd wordt naar juist het contact met kwetsbare personen. Daarmee is het advies om als kwetsbaar persoon zelf een mondneusmasker te dragen in het contact met anderen, zodat kwetsbaren zichzelf beschermen. En daarnaast dient er aandacht te zijn voor het dragen van een mondneusmasker in zorgcontacten met kwetsbare personen, waarbij het advies is om bij het geven van zorg een mondneusmaker te dragen door zowel de zorgverlener als de kwetsbare persoon zelf.[60]

14

Op 14 april vindt een ACC-19 Actua plaats waarin de opties voor het afschalen van de resterende maatregelen worden besproken. ACC-19 concludeert dat aan het MCC-19 wordt voorgelegd om het isolatieadvies, in lijn met het OMT advies, te behouden met drie aanvullingen:

1. Redenering van de huidige termijn van het isolatieadvies van 5 dagen,
2. Het gedragsadvies over loslaten van het isolatieadvies en
3. Het sociaal-maatschappelijk perspectief. Verder concludeert ACC-19 dat optie twee, aanvullend andere adviezen versoepelen, in de MCC-19 wordt voorgelegd zonder het versoepelen van het advies thuisblijven bij klachten. aanvullend andere adviezen versoepelen.[61] [62] [63] [64] [65]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. **April 2022**
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

April

19

Op 19 april informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de stand van zaken rondom COVID-19. Het kabinet heeft op 19 april besloten om per direct een aantal van de nog geldende adviezen in verband met COVID-19 te laten vervallen. Conform RIVM-advies, vervalt het dringend advies om in quarantaine te gaan als een huisgenoot of nauw contact van iemand met corona is besmet. Het isolatieadvies blijft van kracht. Omdat het algemene zelftestadvies bij klachten als basismaatregel wordt benadrukt, komt het specifieke zelftestadvies bij reizen op dag nul en dag vijf na aankomst te vervallen. Het advies om op drukke plekken een mondneusmasker te dragen, komt te vervallen.

Het totale overzicht van maatregelen en adviezen die gelden na 19 april zijn:

- Basismaatregelen:
  - Het dringende advies om hygiënemaatregelen te volgen;
  - Het dringende advies bij klachten zo snel mogelijk te zelftesten;
  - Het dringende advies om in isolatie te gaan na een positieve test;
  - Het dringende advies om thuis te blijven bij klachten (met hierbij de kanttekening dat hiervoor uitgezonderd zijn personen van wie uit overleg met hun werkgever blijkt dat zij noodzakelijk zijn en voldoen aan de in overleg tussen werkgever werknemer gestelde voorwaarden);
  - Het dringende advies om te zorgen voor voldoende frisse lucht.
- Overige adviezen:
  - Vaccinatie: “Haal een vaccin, booster- of herhaalprik”;
  - Voor personen die behoren tot een risicogroep of zich zorgen maken over hun gezondheid staan op rijksoverheid.nl tips over hoe om te gaan met COVID-19 en hun individuele gezondheid.
- Reizen:
  - Mondkapjesplicht: geldt op de luchthaven vanaf de security en in het vliegtuig;
  - EU-inreisverbod voor derdelanders met uitzondering van gevaccineerden en herstelden;
5. Sectorspecifieke maatregelen:
  - Ventilatienormen in de horecalocatie.[66]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. **Mei 2022**
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

7. Mei 2022

11

Op 11 mei adviseert het RIVM VWS over de duur van het isolatieadvies en de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker aan boord van vliegtuigen en op luchthavens. Het RIVM is nog steeds van mening dat het voor het geheel afschaffen van het isolatieadvies voor personen die positief zijn getest en daarmee evident besmettelijk, op dit moment te vroeg is. Het geheel laten vallen van het isolatieadvies zal pas tegen het einde van de transitiefase en het naderen van de endemische fase verantwoord zijn. Het RIVM adviseert een consistent beleid te blijven voeren dat ook bij oplevingen afdoende is. Het advies is daarom om het huidige isolatieadvies te handhaven: minimaal vijf dagen isolatie en ten minste 24 uur klachtenvrij (met maximumduur van tien dagen). Gedurende tien dagen na een positieve test of eerste ziektedag wordt geadviseerd om contact met kwetsbaren te vermijden. Het RIVM is wel van mening dat het advies om tot en met dag tien een mondkapje te dragen en afstand te houden kan komen te vervallen.

Ten aanzien van de mondkapjesplicht in de luchtvaart heeft VWS het RIVM gevraagd te reflecteren op de noodzaak tot het voorlopig handhaven van de mondkapjesplicht, met inachtneming van de huidige epidemiologische situatie. Het RIVM geeft aan dat een uniform, internationaal afgestemd beleid het meest wenselijk zou zijn, gezien de internationale context van de luchtvaart. Vanuit het perspectief van de Nederlandse epidemiologische situatie heeft de verplichting tot het dragen van een mondneusmasker aan boord van vliegtuigen en op luchthavens geen meerwaarde nu deze verplichting op andere openbare plekken met een vergelijkbaar blootstellingsrisico niet meer geldt. Vanuit het Nederlandse publieke gezondheidsbelang kan de verplichting om aan boord van vliegtuigen en op vliegvelden een mondneusmasker te dragen komen te vervallen.[67]

12

Op 12 mei vindt een ACC-19 plaats, waarin het onderwerp maatregelen aan bod komt. [Ambtelijk VWS] licht het RIVM-advies en het voorgenomen besluit toe en waarom er snel gereageerd moest worden op de maatregelensheets. Het response team (RT) heeft gekeken naar de isolatieduur en mondkapjesplicht in de luchtvaart. Epidemiologisch is er volgens het RT geen reden om de mondkapjesplicht te handhaven. Over de isolatieduur geven ze aan dat het verstandig is om het te houden zoals het nu is. [Ambtelijk VWS] geeft aan dat in de mondelinge terugkoppeling het RIVM ook sprak van een onrustig beeld. Er is een lichte stijging te zien in de besmettingen bij jongeren, de daling in het rioolwater stagneert en er is nog wat onduidelijkheid over nieuwe varianten. Momenteel is er nog steeds sprake van de transitiefase waarin het nog te vroeg is om het isolatieadvies af te bouwen. [Functionaris ministerie van Financiën] vraagt in het overleg hoe de naleving van het isolatieadvies is en of het advies nog zin heeft als de naleving laag is. [Functionaris ministerie van Financiën] geeft aan wel akkoord te gaan met het voorgenomen besluit. Vanuit het ministerie van JenV komt het verzoek om in de brief aan de Kamer op te nemen dat het coronatoegangsbewijs ook vervalt en het ministerie verzoekt om het besluit via de MR te laten lopen. [Functionaris DGSC-19 (programmadirectoraat-generaal Samenleving en COVID-19)] reageert op [functionaris ministerie van Financiën] en geeft aan dat uit cijfers van de gedragsunit blijkt dat het draagvlak voor het isolatieadvies hoog is. De gedragsunit adviseert daarom om het advies te handhaven. [Functionaris DGSC-19] geeft aan dat het daarom voor de hand liggend is om mee te gaan met het RIVM-advies. [Ambtelijk VWS] geeft aan JenV aan dat het geen probleem is om een zin op te nemen over het coronatoegangsbewijs in de brief aan de Kamer. De MR is mondeling al meegenomen in dit besluit. De voorzitter concludeert dat de ACC-19 akkoord is met de twee bespreekpunten.[68]

13

Op 13 mei informeert minister Kuipers de Tweede Kamer over de maatregelen in verband met COVID-19. Het kabinet heeft een integrale afweging gemaakt en op 13 mei besloten om de mondkapjesplicht vanaf de securitycheck op luchthavens en in vliegtuigen te laten vervallen. Dit besluit zal van kracht worden per 21 mei. Als in het land van bestemming wel een mondkapjesplicht in de luchtvaart geldt, dan is het dragen van een mondkapje nog wel verplicht. Het huidige isolatieadvies (minimaal vijf dagen en maximaal tien dagen afzonderen na een positieve test), blijft voorlopig van kracht.

Het totale overzicht van maatregelen en adviezen die gelden na 21 mei zijn:

- Basismaatregelen:
  - Het dringende advies om hygiënemaatregelen (zoals in de elleboog hoesten en niezen) te volgen;
  - Het dringend advies bij klachten zo snel mogelijk te zelftesten;
  - Het dringend advies om in isolatie te gaan na een positieve test;
  - Het dringend advies om thuis te blijven bij klachten;
  - Het dringend advies om te zorgen voor voldoende frisse lucht;
- Overige adviezen:
  - Vaccinatie: “Haal een vaccin, booster- of herhaalprik”;
  - Voor personen die behoren tot een risicogroep of zich zorgen maken over hun gezondheid staan op rijksoverheid.nl tips over hoe om te gaan met COVID-19 en hun individuele gezondheid;
- Reizen:
  - EU-inreisverbod voor derdelanders met uitzondering van gevaccineerden en herstelden;
- Sectorspecifieke maatregelen:
  - Ventilatienormen in de horecalocatie.[69]

17

Op 17 mei verwerpt de Eerste Kamer de verlenging van de Twm. Deze wet was op 19 april jl. aangenomen door de Tweede Kamer. Met het vervallen van deze wet, vervalt de wettelijke grondslag onder de maatregelen die een grondslag hebben in de Twm .[70]

24

Op 24 mei wordt in het BWO gesproken over de Covid-19 pandemie: In rustig vaarwater en toch paraat. Voor maatregelen wordt aangegeven dat de Twm is vervallen per 20 mei. Een snelle interventie is nu alleen mogelijk met noodverorderingen of spoedwetgeving totdat de 1e tranche Wpg aangenomen is. Daarnaast is het belangrijk voorbereid te zijn door sectorplannen met preventieve maatregelen en contactbeperkende maatregelen, de aanpassing van de Wet publieke gezondheid (die in tranches aan de Kamer wordt aangeboden) zo is te lezen in voorbereidende sheets[71].

Op 22 juni wordt in het BWO besproken welk handelingsperspectief er is voor het opschalen van maatregelen, mocht omikron opleven.[72]

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Bijlage 1

Overzicht van alle ingezette maatregelen sinds het begin van de pandemie (als bijlage meegestuurd met de stand van zakenbrief aan de Tweede Kamer d.d. 15 maart 2022)

Voor iedereen

- Handen wassen;
- hoesten en niezen in elleboog;
- 1,5 meter afstand bewaren;
- drukke plekken vermijden;
- direct laten testen en thuisblijven bij klachten;
- goed ventileren.

Quarantaine-, en testregels
- In quarantaine en direct laten testen bij:
  - Klachten die passen bij corona; o positieve test van een huisgenoot;
  - nauw contact met iemand die positief getest is;
  - na een melding via de CoronaMelder of bron- en contactonderzoek;
  - bij terugkomst uit een hoog-risico gebied.
- wanneer niet zelf besmet na vijf dagen weer laten testen;
- in geval van negatief testresultaat quarantaine beëindigen;
- wanneer wel zelf besmet pas uit quarantaine na 24 uur geen klachten én minimaal 5 dagen na begin klachten (eerst 7 dagen).

Beperking samenkomst en groepsgroottes
- Thuisbezoek beperkt tot resp. 8, 6, 4 en 2 personen per dag;
- bij maximaal 2 resp. 1 huishouden per dag op bezoek gaan;
- beperking groepsgrootte tot resp. 8, 6, 4 en 2 personen, m.u.v. eigen huishouden;
- maximaal resp. 100, 50 en 30 gasten bij huwelijksvoltrekkingen;
- maximaal 100 gasten bij uitvaartplechtigheden.

Beperking bewegingen
- Thuiswerkadvies;
- vermijd de spits;
- test-, quarantaine- en inreisverplichtingen i.v.m. buitenlandse reizen;
- mondkapjesplicht in openbaar vervoer, taxi's en op vliegvelden.

Overige
- Alcoholverbod in openbare plaatsen tussen resp. 00:00-, 22:00- en 20:00-06:00 uur;
- avondklok ingesteld tussen resp. 21:00- en 22:00-04:30 uur.

Voor bedrijven, instellingen en sectoren

Doorstroomlocaties
- Verplichte reservering en triage;
- bezoekersnorm van 1 persoon per 10m²;
- inzet CTB;
- mondkapjesplicht;
- gecontroleerde in- en uitstroom. Horeca (incl. sportkantines)
- Verplichte reservering, registratie, triage en placering;
- beperkte openingstijden, tot resp. 00:00 en 22:00 uur;
- beperkte openingstijden terrassen, tot resp. 22:00 en 20:00 uur;
- maximaal resp. 8, 6, 4 en 2 personen aan tafel, m.u.v. kinderen en eigen huishouden;
- maximaal resp. 100 en 50 gasten binnen, m.u.v. locaties met 1000 of meer zitplaatsen (maximaal 250 gasten binnen);
- beperkte openingstijden afhaalfunctie coffeeshops, tot resp. 00:00, 22:00 en 20:00 uur;
- inzet CTB;
- mondkapjesplicht bij verplaatsing;
- gecontroleerde in- en uitstroom.

Detailhandel
- Speciale winkeltijden voor kwetsbaren;
- beperking aantal bezoekers a.d.h.v. winkeloppervlak;
- mondkapjesplicht.

Contactberoepen
- Verplichte reservering, registratie en triage, m.u.v. zorgverleners en sekswerkers;
- mondkapjesplicht waar mogelijk.

Culturele instellingen en evenementen (incl. topsportcompetities)
- Verplichte reservering, registratie, triage en placering, m.u.v. locaties buiten (onder voorwaarde van handhaving afstandsnorm);
- maximaal resp. 100 en 50 bezoekers per ruimte binnen, m.u.v. locaties met 1000 of meer zitplaatsen (maximaal 250 gasten binnen) en locaties groter dan 2000m²;
- inzet CTB: dan zaalcapaciteit 75% zonder 1,5m., 100% met 1,5m., max. 7500 bezoekers;
- mondkapjesplicht;
- gecontroleerde in- en uitstroom.

Inhoud

Leeswijzer

Kantelmomenten

Feitenreconstructie

1. December 2021

2. Januari 2022

3. Februari 2022

4. Maart 2022

Aanvullende informatie

5. Maart 2022

6. April 2022

7. Mei 2022

Bijlage 1

Bijlage 2

Bronnen

Mrt	Apr	Mei

Sport en jeugdactiviteiten
- Maximaal resp. 100, 50 en 0 toeschouwers bij (professionele) wedstrijden;
- maximale groepsgrootte resp. 50, 4 (vanaf 27 jaar) en 2 personen met in totaal maximaal resp. 100, 50 en 30 (volwassen) personen per binnenruimte;
- mondkapjesplicht bij verplaatsing.

Langdurige zorg
- Gezondheidscheck en registratie bij bezoek;
- tijdelijk algeheel bezoekverbod;
- online alternatieven voor activiteiten kwetsbare personen;
- alternatieve vormen van dagbesteding voor thuiswonenden;
- inzet persoonlijke beschermingsmiddelen (personeel en bezoekers).

Algemeen
- Algehele sluiting van:
  - Doorstroomlocaties m.u.v. buurthuizen en bibliotheken;
  - horeca incl. hotel-restaurants, m.u.v. afhaalfunctie;
  - nachtclubs en discotheken;
  - detailhandel m.u.v. essentiële winkels, waaronder supermarkten;
  - contactberoepen m.u.v. (para)medische contactberoepen; o alle evenementen, m.u.v. live optredens zonder publiek t.b.v. streaming;
  - sportwedstrijden;
  - sportbeoefening binnen m.u.v. diplomazwemmen;
  - resp. beroeps- en wetenschappelijk onderwijs, voortgezet onderwijs en lager onderwijs op locatie: onderwijs op afstand;
  - kinderopvang.

Inhoud

Leeswijzer
Kantelmomenten
Feitenreconstructie
1. December 2021
2. Januari 2022
3. Februari 2022
4. Maart 2022
Aanvullende informatie
5. Maart 2022
6. April 2022
7. Mei 2022
Bijlage 1
Bijlage 2
Bronnen

Bijlage 2

15 maart 2022

Rijksoverheid

Verdere versoepelingen

De huidige coronavariant is minder ziekmakend en het aantal mensen dat met corona op de IC wordt opgenomen, blijft beperkt. Daarom wordt er verder versoepeld, per direct en per 23 maart. Let wel: corona is niet weg. Respecteer elkaars keuzes, bijvoorbeeld als iemand een mondkapje draagt op een plek waar je het zelf niet zou doen.

Mondkapjes

- Mondkapjesplicht in en rond het OV vervalt per 23 maart. Dit wordt een advies.
- Het blijft verstandig om een mondkapje te dragen op plekken waar het druk is.
- Mondkapjes blijven verplicht op luchthavens na security en in vliegtuigen.

Coronatoegangsbewijs

- Het tonen van het corona-toegangsbewijs-1G (Testen voor Toegang) vervalt per 23 maart op alle locaties.
- In verschillende Europese landen is een QR-code nog wel nodig voor bijvoorbeeld bezoek aan horeca.

Testen, isolatie en quarantaine

- Klachten? Blijf thuis en doe een (zelf)test.
- Tweemaal per week preventief zelftesten in het onderwijs vervalt.
- Positief getest? Ga minimaal 5 dagen in isolatie.
- In contact geweest met een besmet persoon? Er kan een quarantaine-advies gelden. Doe de quarantainecheck op quarantainecheck.rijksoverheid.nl.

Thuiswerken

- Het thuiswerkadvies vervalt. Hybride werken (combinatie thuis en kantoor) wordt wel gestimuleerd.

Reizen

- Per 23 maart geldt:
  Reizen vanuit een land binnen EU/Schengen: test-, herstel-, of vaccinatiebewijs vervalt. Geen inreismaatregelen*
  Reizen vanuit een land buiten EU/Schengen:
  - Voor EU-burgers: testbewijs vervalt, geen inreismaatregelen*
  - Voor niet-EU burgers: testbewijs vervalt, EU-inreisverbod blijft in stand (er zijn uitzonderingen).
- Zelftestadvies: direct na aankomst in Nederland en op dag 5.

* *Gezondheidsverklaring voor inreizen is nog steeds van kracht.*

Adviezen om besmetting te voorkomen:

Was vaak je handen. | Hoest en nies in je elleboog. | Klachten? Blijf thuis en doe een test. | Zorg voor voldoende frisse lucht. | Haal een vaccin, booster- of herhaalprik.

Bekijk de toegankelijke versie op: rijksoverheid.nl

Meer informatie: rijksoverheid.nl/coronavirus *of bel 0800-1351*

Eindnoten

Vanaf dit overzicht kunt u terug naar de lopende tekst door op het cijfer voor de eindnoot te klikken.

1 Minister van VWS (2021, 6 december). 132e OMT advies en update omikronvariant (25295-1627). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021D48265&did=2021D48265.
2 Verslag DOC-19 7 december 2021.
3 Verslag ACC-LT no 7 9 december 2021.
4 Rijksoverheid, Catshuisstukken 12 december 2021.
5 RIVM (2021, 13 december). Advies n.a.v. 133e OMT (2021D49888) [brief aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid (DGV)]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D49888&did=2021D49888.
6 Verslag ACC-19 13 december 2021.
7 Verslag DOC, 14 december 2021.
8 Rijksoverheid.nl (2021, 14 december). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister De Jonge [mediatekst].
9 Minister van VWS (2021, 14 december). Stand van zaken COVID-19 (25295-16380 [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021D49887&did=2021D49887.
10 Verslag ACC-19 16 december 2021.
11 RIVM (2021, 13 december). Advies n.a.v. 134e OMT (2021D50857) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021D50857&did=2021D50857.
12 Verslag ACC-19 18 december 2021.
13 Rijksoverheid.nl (2021, 18 december). Stukken voorbereidende overleggen 18 december 2021.
14 Rijksoverheid.nl (2021, 18 december). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte, minister De Jonge en OMT-voorzitter Van Dissel [mediatekst].
15 Minister van VWS (2021, 18 december). Maatregelen n.a.v. het 134e OMT advies (25295-1672). [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2021Z23956&did=2021D50856.
16 RIVM (2022, 3 januari). Advies n.a.v. 136e OMT (2022D00055) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D00055&did=2022D00055.
17 Verslag ACC-19 3 januari 2022.
18 Minister van VWS (2022, 3 januari). Maatregelen COVID-19 n.a.v. het 136e OMT advies (25295-1710) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=-2022Z00029&did=2022D00054.
19 Verslag DOC-19 11 januari.
20 RIVM (2022, 13 januari). Advies n.a.v. 138e OMT (2022D01072) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D01072&did=2022D01072.
21 Verslag DOC-19 13 januari 2022.
22 Verslag ACC-19 13 januari 2022.
23 NCTV (2022, 13 januari). Opties maatregelenpakket besluitvorming 14 januari 2022 [vergaderstuk Catshuisoverleg].
24 Minister van VWS (2022, 14 januari). Stand van zaken COVID-19 en 138e OMT advies (25295-1717) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D01071&did=2022D01071.
25 Rijksoverheid.nl (2022, 14 januari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister Kuipers [mediatekst].
26 Verslag extra DOC-19 17 januari 2022.
27 Handreiking uitzondering quarantaine werknemers in essentiële bedrijfsprocessen, 20 januari 2022.
28 Verslag ACC-19 23 januari 2022.
29 RIVM (2022, 24 januari). Advies n.a.v. 139e OMT (2022D02348) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D02348&did=2022D02348.
30 RIVM (2022, 24 januari). Advies n.a.v. 139e OMT (2022D02348) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D02348&did=2022D02348.
31 Verslag ACC-19 24 januari 2022.
32 NCTV (2022, 24 januari). Opties maatregelenpakket 25 januari 2022 [presentatie Breed Corona overleg].
33 Minister van VWS (2022, 25 januari). Maatregelen COVID-19 (25295-1746) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D02566&did=2022D02566.
34 Rijksoverheid.nl (2022, 25 januari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister-president Rutte en minister Kuipers [mediatekst].
35 Verslag ACC-19 3 februari 2022.
36 Minister van VWS (2022, 8 februari). Korte termijn aanpak Covid-19 en doorkijk lange termijn (25295-1780). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D04820&did=2022D04820.
37 Minister van VWS (2022, 10 februari). Maatregelen COVID-19 (25295-1774) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z02564&did=2022D05367.
38 Minister van VWS (2022, 11 februari). Reactie op verzoek commissie inzake de goedkeurings-wetten verlenging geldingsduur Tijdelijke wet maatregelen COVID-19 (25295-1773). URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z02676&did=2022D05617.
39 RIVM (2022, 14 februari). Advies n.a.v. 142e OMT (2022D05831) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D05831&did=2022D05831.
40 Verslag DOC-19 14 februari.
41 Minister van VWS (2022, 14 februari). 142e OMT advies en SMER (25295-1784) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z02792&did=2022D05828.
42 Een derdelander is een persoon met een andere nationaliteit dan die van één van de lidstaten van de Europese Unie, Noorwegen, IJsland, Liechtenstein of Zwitserland.
43 Verslag DOC 15 februari.
44 Besluitvormimg-maatregelenpakket presentatie NCTV 15-2-22
45 Minister van VWS (2022, 15 februari). Stand van zakenbrief COVID-19 (25295-1775) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D06008&did=2022D06008.
46 Rijksoverheid.nl (2022, 15 februari). Letterlijke tekst persconferentie coronavirus minister Kuipers [mediatekst].
47 Eerste Kamer (2022, 22 februari). Wijziging Wet publieke gezondheid in verband met het coronavirus (35.401).
48 Verslag DOC-19 22 februari 2022.
49 Verslag DOC-19 8 maart 2022.
50 RIVM (2022, 14 maart). Advies n.a.v. 144e OMT; deel 1 (2022D09791) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D09791&did=2022D09791.
51 Verslag DOC-19 14 maart 2022.
52 Verslag ACC-19 14 maart 2022.
53 Minister van VWS (2022, 15 maart). Stand van zaken COVID-19 (25295-1819) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022D10072&did=2022D10072.
54 Rijksoverheid.nl (2022, 15 maart). Letterlijke tekst persmoment coronamaatregelen minister Kuipers [mediatekst].
55 Verslag DOC-19 16 maart 2022.
56 Verslag DOC-19 22 maart 2022.
57 Verslag DOC-19 29 maart 2022.
58 Verslag ACC, 31 maart 2022.
59 Verslag DOC-19 5 april 2022.
60 RIVM (2022, 13 april). Advies over quarantaine-, isolatie- en mondneusmaskerbeleid (2022D15322) [brief aan de DGV]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2022D15322&did=2022D15322.
61 Verslag ACC-19 14 april 2022.
62 Bijlage bij ACC-19 14 april 2022.
63 Agenda ACC-19 Actua 14 april 2022.
64 Verslag ACC-19 14 april 2022.
65 ACC 14 april 2022 Opties afschalen resterende maatregelen.
66 Minister van VWS (2022, 19 april). Stand van zaken COVID-19 (25295-1837) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z07809&did=2022D15862.
67 RIVM (2022, 11 mei). Advies m.b.t. isolatie en mondkapjesplicht luchtvaart [advies RIVM]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09160&did=2022D18451.
68 Verslag ACC-19 12 mei 2022.
69 Minister van VWS (2022, 13 mei). Besluitvorming maatregelen COVID-19 (25295-1842) [Kamerbrief]. URL: www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2022Z09387&did=2022D18983.
70 Eerste Kamer (2022, 17 mei). Eerste Kamer stemt tegen verlengen tijdelijke coronawet [nieuwsbericht].
71 Sheets BWO 24 mei 2022.
72 Opties opschalen maatregelen Omikron zomer 2022.

Dit is een uitgave van
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Postadres
Postbus 20350 | 2500 EJ Den Haag
Telefoon 070 340 79 11
www.rijksoverheid.nl/vws

augustus 2023